

Xəbər
Prezident geniş əfv sərəncamı imzaladı- 423 məhkum azadlıqda!
yazısı səh.4-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 17 mart 2017-ci il Cümə № 59 (6673) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Bakı nəhəng foruma ev sahibliyi etdi-mühüm mesajlar verildi

Prezident İlham Əliyev: "Ermenistana qarşı sanksiyalar tətbiq olunmalıdır, məhz onda bu, ədalətli olacaq, vahid standart olacaq"
yazısı səh.5-də

5 nəfərin ölümü ilə bağlı daha bir iddia-qida zəhərlənməsi...
yazısı səh.3-də

Qarabağ danışıqları dalandan çıxacaqmı?
yazısı səh.11-də

Tələbələrini ölümə aparan... yataqxana problemi
yazısı səh.12-də

Türklərin partiyası Hollandiya parlamentində mandat qazandı
yazısı səh.10-da

Xalq artistinin qardaşının obyektini sökür
yazısı səh.13-də

Türkiyəli biznesmenin Bakıda yumurta davası siyasiləşdi
yazısı səh.12-də

Rus ekspert: "Lukaşenko devriləcək"
yazısı səh.10-da

BŞİH-in bayram çadırlarında partlayıcı maddələr satılır-təhlükə
yazısı səh.13-də

Xankəndi qumarbazını Kreml üçün vazkeçilməz edən səbəb
yazısı səh.9-da

Əbülfəz Elçibəyin adının əbədləşdirilməsi məsələsi gündəmə gətirildi
yazısı səh.7-də

Rusiya baş diplomatından ilginç anons

KREML ERMƏNİSTANA TÜRKİYƏDƏN QAPI AÇMAQ İSTƏYİR - ANKARA VƏ BAKIYA AVRASIYA TƏLƏSİ

Gürcüstan yolunun qapalı qalması işğalçı ölkənin blokadasını ilbəl ağırlaşdırır; Rusiya öz satellitinə çıxış yolu axtarışında; Türkiyə Avrasiya İqtisadi Birliyinə qoşularsa, təcavüzkarın blokadası yarılı bilər, ancaq...; Sərkisyanın Moskva səfərinin daha bir pərdəarxası...

Baş nazir bu gün parlamentdə hesabat verəcək-22 illik dönmə başa çatırmı?

İddialara görə, hesabat qəbul olunduqdan az sonra Artur Rəsi-zadə təltif edilməklə fəxri təqaüdə yola salınacaq
yazısı səh.6-da

Son yazısını qanla yazdı: gənc yazar özünü niyə öldürdü?
yazısı səh.7-də

Mövlud Mövlud

İrəvanın dəvətinə MSK-dan reaksiya
yazısı səh.6-da

Mikayil Rəhimov

Müxalifət "yaz hücumu" taktikasından imtina edib-səbəb
yazısı səh.8-də

Əli Əliyev

Ramil Usubovdan yeni təyinat

Daxili işlər orqanlarında yeni kadr təyinatı olub. "Report" un xəbərinə görə, daxili işlər naziri Ramil Usubovun əmri ilə Qaradağ Rayon Polis İdarəsi (RPI) 38-ci Polis Bölməsinin (PB) rəisi, polis mayoru Turavi Paşayev vəzifəsindən azad edilib. O, Binəqədi RPI-nin 7-ci PB-nə rəis vəzifəsinə təyin edilib.

Qeyd edək ki, T.Paşayev Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Xüsusi Riskli Xilasetmə Xidmətinin rəisi, general-mayor Şahmar Paşayev oğludur. Ş.Paşayev polisdə tanınmış simalardan olub. O, Naxçıvan Şəhər Polis İdarəsinin rəis müavini, rəisi, Xətai rayonunun 34, 37 bölmələrinin rəisi, Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin rəis müavini, Yasamal, Şirvan və Salyan rayonlarının polis rəisi vəzifələrində çalışıb.

Beynəlxalq Bankın özəlləşdirilməsi üçün xarici tərəfdaş axtarılır

"Azərbaycan Beynəlxalq Bankının (ABB) özəlləşdirilməsi üçün xarici tərəfdaş axtarılır". "Report" xəbər verir ki, bunu Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının (MBNP) şöbə müdiri Rüstəm Tahirov deyib.

R.Tahirovun sözlərinə görə, Palata və Maliyyə Nazirliyi ABB-yə nəzarətlə bağlı sıx əməkdaşlıq edir.

"Fitch" reyting agentliyinin maliyyə institutları üzrə direktoru Dmitri Vasilyev isə dövlətin ABB-yə dəstəyinin davam edəcəyini proqnozlaşdırdığını deyib.

BVF-nin ofisində terror aktı

Beynəlxalq Valyuta Fondunun Paris ofisində partlayış baş verib. Virtualaz.org "Frans-Press"ə istinadən xəbər verir ki, bağlamalardan birinin partlaması nəticəsində bir nəfər xəsarət alıb. Fransa prezidenti Fransua Olland Beynəlxalq Valyuta Fondunun Paris ofisində baş vermiş partlayışı terror aktı adlandırılıb.

Tələbələrin təqaüdləri niyə gecikir?

Son günlər bəzi kütləvi informasiya vasitələrində ilin əvvəlindən ali təhsil müəssisələri tələbələrinin təqaüdlərinin gecikdirilməsi ilə bağlı müxtəlif xəbərlər dərc olunur və buna "Maliyyə Nazirliyinin hesaba pul köçürməsi" səbəb kimi göstərilir.

Maliyyə Nazirliyinin ictimaiyyətlə əlaqələr sektorunun müdiri Mais Pirişev APA-ya bildirib ki, ali təhsil müəssisələri tələbələrinin təqaüdlərinin gecikməsində hər hansı vəsait çatışmazlığından söhbət getmir: "Bildiririk ki, dövlət sifarişli ilə ali təhsil və digər müəssisələrdə kadr hazırlığı xərclərinin, o cümlədən təqaüd xərclərinin maliyyələşdirilməsi ilə bağlı Təhsil Nazirliyi tərəfindən hazırlanmış müvafiq normativ hüquqi aktın layihəsi Maliyyə Nazirliyinə təqdim olunub. Həmin layihə təhlil edilərək əsasən məqbul hesab olunub və aidiyyəti üzrə Təhsil Nazirliyinə göndərilib. Sözügedən layihə Təhsil Nazirliyi tərəfindən hökumətə təqdim edildikdən və prosedura uyğun olaraq müvafiq sərəncam Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq olunduqdan sonra Maliyyə Nazirliyi təhsil və təqaüd xərclərinin maliyyələşdirilməsini tam təmin edəcək".

"Qaya Mətbuat Yayımı" MMC!

- **İstənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:**
- Əgər siz qəzet və jurnalların rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;
- Mətbuatı aldıqdan sonra abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;
- Tirajınızda lazım gəldikdə dəyişikliklər etmək;
- Ön başlıcası ayda 26 dəfə nəşr olunan**
- "Yeni Məsəvat" - 0.60 AZN**
- və bundan əlavə 2500 adda yerli və xarici nəşrlər.**
- Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazım deyil.
- Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:**
- Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22**
- Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abunə qəbul olunur.

Hacı İlqar İbrahimov saxlanıldı və azad olundu

Martın 16-da Şirvan Apelyasiya Məhkəməsində Azərbaycan Ruhənələr Məclisinin (ARM) üzvü, maide.az saytının baş redaktoru Sərdar Hacıhəsənlinin məhkəməsində iştirak etmək üçün bu şəhərə getmiş Dini Etiqad və Vicdan Azadlıqlarının Müdafiə Mərkəzinin (DEVAMM) sədri, İçərişəhər "Cümə" məscidinin imam-camaatı Hacı İlqar İbrahimov və daha 3 nəfər Şirvanda saxlanılaraq polis bölməsinə aparılıblar.

Şəhər məhkəmə prosesindən əvvəl Hacı İlqar İbrahimov, Elimxan, Vasif və Eldəniz adlı digər 3 dindar proses başa çatandan bir neçə saat sonra sərbəst buraxılıblar. Bundan sonra Hacı İlqar İbrahimov sosial şəbəkə üzərindən canlı yayım çıxıb və baş verənləri anladılıb.

O, Sərdar Hacıhəsənlinin Cənabət Məcəlləsinin 168-1.3 (İslam dininə aid ayin və mərasimlərin xaricdə dini təhsil almış Azərbaycan Respublikasının vətəndaş tərəfindən aparılması - təkrar edildikdə) maddəsi ilə ittiham edilərək həbs olunmasını pisləyib, deyib ki, bu, ölkəmiz adına utanc gətirən bir addımdır. Məhkəməyə qatılmazdan əvvəl prosesin qapalı olacağını bildiklərini, sadəcə, mənəvi borc olaraq məhkəmənin qarşısına getdiyini bildirib. Qeyd edib ki, şəhər 11-in yansında Şirvana çatıblar. Məlum olub ki, məhkəməyə gədən yollarda bufer qoyulub. Ona görə də maşını saxlayıb məhkə-

məyə getmək yollarını arayıblar. Həmin vaxt polisler onları rayon polis idarəsinə dəvət ediblər. Onlar polis idarəsinə gediblər və 5 saat burada saxlanıblar. DEVAMM sədri deyib ki, polisde onlarla mədəni davranıblar, davranışlardan anlayıblar ki, onlar bir iş yoxdur. Onlara namaz qılmaq üçün şərait yaradılıb. Onlardan Şirvana niyə gəldikləri haqda izahat istənilib və sərbəst buraxılıblar.

Saxlanılmasının beynəlxalq təşkilatların, səfirliklərin, mətbuat nümayəndələrinin diqqətində olduğunu qeyd edən Hacı İlqar İbrahimov bəyan edib ki, namaz məhbusunun məhkəməsin-

də iştirakları təbiidir. O, Şirvanı tərk etdiklərini, həbsdə olan Sərdar Hacıhəsənlinin tezliklə azad ediləcəyinə ümid etdiyini, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin bu məsələni diqqətdə saxlamalı olduğunu söyləyib.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

KİV DF jurnalist müsabiqəsinin qaliblərini mükafatlandırdı

Martın 16-da "Altun saray" restoranında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun (KİVDF) Novruz bayramı münasibətilə elan etdiyi fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsində birinci yeri layiq görülmüş media nümayəndələrinin mükafatlandırılmasına və Novruz bayramına həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Tədbirdə dövlət və hökumət təmsilçiləri, Milli Məclisin deputatları, ölkədə fəaliyyət göstərən diplomatik korpusların nümayəndələri, apancı yerli və xarici kütləvi informasiya vasitələrinin rəhbərləri və müsabiqədə qalib olmuş jurnalistlər iştirak ediblər.

Fondun icraçı direktoru Vüqar Səfərlilə Fondun son illərdə mətbuatın maddi-texniki bazasının möhkəmlənməsi, jurnalistlərin peşəkarlıq səviyyəsinin yüksəldilməsi, kütləvi informasiya vasitələri ilə mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanları arasında münasibətlərin genişləndirilməsi, habelə mətbuat və teleradio məkanında ədəbi dilin qorunması məqsədilə həyata keçirdiyi çoxsaylı layihələr barədə məlumat verib. Fondun artıq 8 ildir ki, fəaliyyət göstərdiyini söyləyən icraçı direktor bildirib ki, Novruz bayramı münasibətilə elan edilmiş müsabiqəyə 2017-ci il yanvarın 25-dən martın 7-dək 71 kütləvi informasiya vasitəsindən 158 yazı təqdim edilib. Hər yazı 3 ekspert tərəfindən qiymətləndirilib. 15 nəfər jurnalist I yere, 30 nəfər jurnalist II yere, 45 nəfər jurnalist isə III yere layiq görüldü.

Tədbirdə çıxış edən Prezident Administrasiyasının İctimai-Siyasi Məsələlər Şöbəsinin müdiri müavini Vüqar Əliyev bildirib ki, bu gün Azərbaycan jurnalistikasının missiyası daha əhəmiyyətlidir: "Çünki Azərbaycan jurnalistikası bu gün daha güclüdür, onun fəaliyyəti daha genişdir. Azərbaycanda mediaya dövlət dəstəyi siyasəti bu gün Azərbaycan prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam və inkişaf etdirilib. Bu gün Azərbaycan mediası heç bir tarixi mərhələdə olmadığı qədər dövlətin dəstəyini, diqqətini və qayğısını hiss edir. Bu gün Azərbaycan mediası global informasiya şəbəkəsinin layiqli üzvünə çevrilərək, Azərbaycanın haqq səsinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında mühüm rol oynayır. Azərbaycan mediası Azərbaycan dövlətinin təəssübünü çəkir, maraqlarını müdafiə edir".

Onu da qeyd edək ki, "Yeni Məsəvat" qəzetinin redaktoru Zəhid Səfəroğlu da qaliblər arasındadır.

□ Əli RAİS
Fotolar müəllifindir

Kraliça "Brexit"i təsdiqlədi

Böyük Britaniyanın Avropa İttifaqını tərk etməsinə nəzərdə tutulan qanun qüvvəyə minib.

APA-nın "RIA Novosti"yə istinadən verdiyi məlumata görə, Böyük Britaniya kraliçası II Yelizaveta qanun layihəsini təsdiqləyib. Kraliçanın qərarından sonra baş nazir Tereza Mey Al-dən çıxaraq nəzərdə tutulan Lissabon müqaviləsinin 50-ci maddəsinə işə sala bilər.

Hələlik hökumət "Brexit" prosedurasının işə salınma tarixi və detalları barədə məlumat vermir. Yerli KİV bildirir ki, baş nazir Hollandiyadakı seçkilərin yekun nəticələrini və bu həftə sonu Şotlandiya Milli Partiyasının konfransının nəticələrini gözləyəcək. "Brexit" in martın 27-də işə salınacağı güman edilir.

London ilə Brüssel arasında danışıqlar 2 il davam edəcək. Bu isə o deməkdir ki, Böyük Britaniya Al-dən 2019-cu ilin yazında çıxa biləcək.

Yazarlar yeni birlik yaratdılar

Azərbaycanda bir qrup yazar bir araya gələrək "Qələm" Yazarlar Birliyi təsis edib. "Qafqazinfo" xəbər verir ki, qurumun təsisçiləri bununla bağlı təqdimat mərasimində iştirak ediblər.

Təsisçilərdən biri olan Qurban Cəbrayıl bildirib ki, "Qələm" Yazarlar Birliyi Azərbaycan yazıçılarının, jurnalistlərinin, araşdırmaçıların, filosofların, araşdırmaçıların, tərcüməçilərinin, ümumiyyətlə, söz-fikir adamlarının, daha çox da İslami, mənəvi-əxlaqi mövzularda yazıb-yaradan qələm sahiblərinin arzularının ifadəsinə çevrilməyə çalışacaq: "Qurumun ayda bir dəfədən az olmayaraq keçiriləcək toplantılarında yeni işi üzünə gətirən kitabların təqdimatı, maraqlı doğuran əsərlərin müzakirəsi, əlamətdar tarixi hadisələr və yubileylərin keçirilməsi, yazarların hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətənimiz, dinimiz, mənəvi-əxlaqi dəyərlərimizə yönələn təhqir, böhtan, hədə dolu yazıların cavablandırılması, yanlış, heç qətdən uzaq informasiyaların təkzibi və sair kimi məsələlər nəzərdə tutulmuşdur".

Q. Cəbrayıl deyib ki, təşkilatı məsələlərin həlli ilə bağlı rəsmi qeydiyyatla almaq üçün Ədliyyə Nazirliyinə müraciət olunacaq.

Martın 15-də ABŞ-ın Federal Ehtiyatlar Sisteminin (FED) Açıq Bazar Əməliyyatları üzrə Komitəsinin (FOMC) iclası keçirilib. FED uçot dərəcəsinə 0,25 % artırılıb. Qeyd edək ki, sonuncu dəfə FED uçot dərəcəsinə ötən il artırılıb.

2016-cı il dekabrın 14-də tənzimləyici uçot dərəcəsinin baza faiz dərəcəsinin illik 0,5-0,75% artırılması barədə qərar qəbul edilib. Bundan sonra keçirilən iclaslarda uçot dərəcəsi dəyişdirilməyib.

FED-in qərarları Azərbaycanda da hər zaman həssaslıqla izlənilir və bunun manata mümkün təsir variantları müzakirə olunur.

Digər tərəfdən, "Bank of America" korporasiyasının Rusiya və MDB üzrə baş iqtisadçısı Vladimir Osakovski bildirib ki, Azərbaycan manatı möhkəmlənmək üçün böyük potensiala malikdir. Bankir qeyd edir ki, Azərbaycan hökuməti tərəfindən fiskal və pul-kredit siyasətindən aparılan korreksiya müəyyən formada uğurlu olub.

V. Osakovskinin sözlərinə görə, bank sektorundakı problemlər idarəolunan səviyyədədir: "Sərt pul-kredit siyasətinə baxmayaraq, manat möhkəmlənmək üçün böyük potensiala malikdir".

Lakin yerli iqtisadçılar heç də belə düşünməyib.

İqtisadçı ekspert Rəşad Həsənov hesab edir ki, FED-in uçot dərəcələrinin dəyişdirməsinin manata təsiri kifayət qədər məhduddur: "Onu da nəzərə almaq lazımdır ki, dolayısı təsir neftin qiymətindən qaynaqlanır. Neft gəlirlərinin azalması ilə bu vəsaitlərin iqtisadiyyata inteqrasiyasının azalması da qısa müddətdə bazara öz təsirini göstərmir. Lakin psixoloji təsirləri var. Azərbaycan ictimaiyyəti xüsusilə son iki ildə FED-in uçot dərəcəsi ilə bağlı qərarlarını ciddi şəkildə və həyəcanla izləyir. Zaman-zaman biz qeyd edirik ki, bu qərarların Azərbaycan iqtisadiyyatına, manatın məzənnəsinə təsiri məhduddur. Digər bir məsələ isə ondan ibarətdir ki, valyuta bazarları FED-in uçot dərəcəsinə artırılaçağı ilə bağlı 100 faizlik qənaətə gəldikləri üçün qiymətləndirməni əvvəlcədən həyata keçirmişdilər. İndi də çox təəccüblü bir hadisə baş verdi. FED uçot dərəcəsinə

FED-in qərarı

manatın məzənnəsinə

necə təsir edəcək?

Azərbaycan valyuta bazarına bu qərar mənfi təsir göstərməyib, amma...

artırıqdan sonra ABŞ dolları ucuzlaşdı. Halbuki bahaşmalı idi. Ancaq Yellinin açıqlamasından sonra uçot dərəcələrinin artırılması ilə bağlı ehtimallar artdığı üçün hazırda dolların ucuzlaşması müşahidə olunur. Həm də ötən dövr ərzində uçot dərəcələrinin artacağı proqnozu səbəbindən bazar dolları kifayət qədər doyduğu üçün bu gün dollar satışı ilə bağlı kütləvilik müşahidə olunmur. Faktiki olaraq Azərbaycan valyuta bazarına bu qərar mənfi təsir göstərməyib".

ABŞ bankının iqtisadçı ekspertinin açıqlamasına gəlincə, Rəşad Həsənov qeyd etdi ki, məsələ heç də onun dediyi qədər sadə deyil: "Bu gün bir boğucu siyasət həyata keçirilir. Manat kütləsinin daralması, hansısa variantlarla idxalın həcmi azaldılması, dövlət vəsaitləri hesabına idxal məhsullarının alışına məhdudiyət qoyulması, xaricə çıxarılan valyutalarla bağlı qadağaların günü-gündən

sərtləndirilməsi, bank əməliyyatlarında, nağdlaşdırılmasında, bu kimi məsələlərdə məhdudiyətlər, büdcə xərcləmələrinin azaldılması və sair bu kimi yollarla hökumət bazarda şok effektlərin qarşısını almağa çalışır. Ancaq bu doğru yanaşma deyil. Uzunmüddətli dövrdə də heç bir halda effektiv ola bilməz. Təbii ki, qısamüddətli dövrdə bu gün bizim müşahidə etdiyimiz kimi, bazarda tələbin məhdudlaşması nəticəsində sanki manat möhkəmlənmiş kimi bir görüntünün yaranması ABŞ ekspertlərini bu qənaətə gəlməyə sövq edib. Ancaq hökumət bu prosesi uzun müddət davam etdirərsə, nəticədə real sektorun zəifləməsinə gətirib çıxaracaq. Bu da yenidən manatın üzərində təzyiq formalaşdıracaq. İqtisadiyyat manatın arxasında dura bilməyəcək. Bu bələt vəsaitləri hesabına idxal məhsullarının alışına məhdudiyət qoyulması, xaricə çıxarılan valyutalarla bağlı qadağaların günü-gündən

mək, alıcılıq gücünü artırmaq lazımdır. Azərbaycanda istehlak tamamilə yerli istehsalə yönəlib, ixrac yoxdur. Belə bir şəraitdə hökumət genişləndirici pul siyasətini həyata keçirməlidir. Bu cür boğucu siyasət iqtisadiyyatı daha da zəiflədəcək. Manatın orta və uzunmüddətli dövrdə möhkəmlənmə ehtimalı yoxdur. Yalnız hər hansı fors-major hal baş verərsə, neftin qiyməti 20-30 dollar bahalaşarsa, o zaman biz manatın möhkəmlənməsini şərtlən-

dirən bazar şərtlərindən danışa bilərik".

İqtisadçı ekspert Natiq Cəfərlisi hesab edir ki, FED, gözlənilmədi kimi, uçot dərəcəsinə 0,25% artırıb və bunu maliyyə bazarları öncədən artıq ehtimal edib qiymətlərə daxil etmişdilər: "Əsas məsələ FED-in 2017-ci ildə 3, və ya 4 dəfə faiz artırılaçağı məsələsi idi. FED rəhbəri 3 dəfə faiz artırılaçağını söylədi, bu, maliyyə bazarlarına pozitiv siqnal oldu, dollar hətta azacıq ucuzlaşdı. Amma gələn reallığa baxsaq, 2017-ci ilin sonuna uçot dərəcəsi 1,5% olacaq. 2016-nın dekabrında 0,50% idi, deməli, bu il 1% artım olacaq. Yaxın 2 ildə uçot dərəcəsinə FED 3%-ə qədər artırılaçaq. Deməli, dünən gecə birjaların qısamüddətli və emosional reaksiyası qalıcı və dayanıqlı deyil. FED-in qərarları Azərbaycana birbaşa təsir etmir, çünki bizdə primitiv resurs modelidir, bazar alətləri və institutları yoxdur, dövlət nəzarətli məmur "kapitalizmi" hökm sürür. Yeni qiymətli kağızlar bazarı, birja yoxdur. Ölkəmizə FED-in dolay təsiri var və olacaq. Birincisi, dünyada dollar bahalaşanda bizdə də bu proses gedəcək. İkincisi, baha dollar ucuz əmtəə deməkdir ki, neftin bahalaşması xəyalı da bu qərarla puça çıxacaq. Manata basqılar artacaq, dollar bizdə daha da bahalaşacaq".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

5 nəfərin ölümü ilə bağlı daha bir iddia - qida zəhərlənməsi...

Xırdalanda bir gecədə beş qadının ölümü ilə bağlı bəzi qaranlıq məqamlar qalmaqdadır. **X**ırdalanda bir gecədə beş qadının ölümü ilə bağlı bəzi qaranlıq məqamlar qalmaqdadır. Doğrudur, dünyasını dəyişənlərin ilkin ehtimallara görə, dən qazından zəhərləndikləri bildirildi. Lakin binanın Mənzil İstismar Sahəsinin (MİS) sədri İmamverdi Sadıqovun açıqlaması bu ehtimalları şübhə altına alıb. Belə ki, MİS sədri iddia etdi ki, o, mənzilə daxil olan zaman qaz sönülmü olub. Eyni zaman bildirib ki, ümumiyyətlə, mənzilə daxil olan qaz xətti açıq olmayıb. Bəs belə olan təqdirdə bir mənzildə gecə ilə beş nəfər qadının ölümünün səbəbi nədir? Bu halda ağıla bir fakt gəlir. O da qida zəhərlənməsidir. Meyitlər ekspertizaya aparılsa da hələ ki qızların ölüm səbəbi ilə mətbuata heç bir açıqlama verilmir. Faktla bağlı Cinayət Məcəlləsinin 314.2-ci (səhlənkarlıq ehtiyatsızlıqdan zərərçəkmiş şəxsin ölümünə səbəb olduqda) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb, iş üzrə müvafiq ekspertizalar, o cümlədən məhkəmə-tibbi və məhkəmə-texniki-təhlükəsizlik ekspertizaları təyin olunub.

Hadisə ilə bağlı Milli Məclisin deputatı Elmira Axundova haqqın.az-a açıqlamasında "Azəriqaz"ın insanların həyatına və sağlamlığına məsuliyyətsiz yanaşmasından hid-dətləndiyini bildirib: "Dem qazı nəticəsində baş verən silsilə ölümləri durdurmaq lazımdır. "Azəriqaz" müəyyən ödəniş qarşılığında qaz sayğacları quraşdırdığı mənzillərdə karbon oksidin səviyyəsini göstərən xüsusi cihazlar da quraşdırıla bilər. Hələ ki təhlükəsizlik tələblərində karbon oksidin təhlükəli həddə çatdığına dair xəbərdarlıq edən qurğularla bağlı bənd yoxdur. Ancaq bu müddəanın mütəlq "Azəriqaz"la abonent arasında bağlanan müqaviləyə daxil etmək lazımdır."

Deputat həmçinin "Azəriqaz"ı əhaliyə verilən mavi yanacaq xəbərdarlıq etmədən kəsməkdə və eyni qaydada, heç bir məlumat verilmədən yenidən mənzillərə verməkdə günahlandırılıb.

"Azəriqaz" İstehsalat Birliyi məsələ ilə bağlı hələ ki yaxasını kənara çəkib. Qurumun mətbuat xidmətinin rəhbəri "Yeni Müsavat"a bildirib ki, Xırdalan şəhərində 5 qızın vəfat etdiyi hadisə hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən araşdırılır: "Araşdırma yekunlaşandan sonra tələbələr ölümlərinin səbəbi bilinəcək. Qazın tərkibi ilə bağlı məsələ SO-CAR-ın səlahiyyətindədir. Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarı ilə aidiyyəti qurumlar zamanla mənzillərə baxış keçirirlər".

Məsələ ilə bağlı sabiq polis rəisi Mahmud Hacıyev "Yeni Müsavat" bildirib ki, araşdırma aparılıb, məlumat verilməlidir: "İlk olaraq məhkəmə-tibbi ekspertizanın rəyini gözləməlidirlər. Burada ekspertizanın rəyindən çox şey asılıdır. Bu cür halları adətən prokurorluq orqanları araşdırırlar. Polis, sadəcə, ora kömək məqsədilə gedir. İndi məsələ müəmmaldır. Ona görə də ciddi araşdırma aparılmalıdır. Adətən belə hallarda dərhal cinayət işi açılır. Araşdırma aparılır və iş material qismində icraata qəbul olunur. Əgər araşdırma nəticəsində məlum olsa ki, işdə kriminaloloji faktor var, o zaman cinayət işi açılır".

□ Əli RAİS

Bərdədə qardaş 21 yaşlı bacısını baltalayıb öldürdü

Martın 16-da Bərdə şəhərinin Füzuli küçəsində yaşayan 22 yaşlı Hafiz Vaqif oğlu İbrahimli 21 yaşlı bacısı Leyla İbrahimlini baltalayaraq öldürüb. Bərdə Şəhər Polis Şöbəsinə virtual.org saytına bildirişlər ki, hadisə qısqançlıq zəminində baş verib. "İlkin məlumatlara görə, 22 yaşlı Hafiz Vaqif oğlu İbrahimli 21 yaşlı bacısı Leyla İbrahimli ilə münafişə edib. Bundan sonra o, bacısını baltalayaraq öldürüb. Bacısını öldürəndən sonra işə polis şöbəsinə gələrək, törətdiyi hadisəni etiraf edib", - polisdən bildirişlər. Məlumatlara görə, Leyla İbrahimli bir müddət əvvəl qeyri-rəsmi yaşadıqı kişi ilə ayrılıb. Faktla bağlı cinayət işi açılıb.

Martın 16-da prezident İlham Əliyev Novruz bayramı ilə əlaqədar olaraq əfv sərəncamı imzalayıb. Bu sərəncamla 423 şəxs əfv edilib, iki ömürlük məhbusun cəzası müddətli həbslə əvəzlənib, cəzasının çəkilməsi təxirə salınmış bir qadın cəzadan azad edilib, azadlıqdan məhrum etmə cəzasına şərti olaraq məhkum edilmiş 5 nəfər cəzadan azad ediliblər. Əfv edilənlər sırasında ümumilikdə 14 məhbus qadın da var. Bu, indiyədək imzalanmış sayına görə ən geniş əfv sərəncamı kimi tarixə düşüb.

İnsan Hüquqları üzrə işçi Qrupunun təqdim etdiyi siyahıdan 7 nəfər əfvə düşüb. Bu haqda modern.az-a hüquq müdafiəçisi Səidə Qocamanlı məlumat verib. S.Qocamanlı bildirib ki, onların arasında Qənimət Zahidin qohumları Rüşət və Rövşən Zahidovlar, NİDA-çı Elvin Abdullayev, Əbdül Əbilov, Emin Millinin qayını Nazim Ağabəyov, həmçinin bloggerlər də var.

Hüquq müdafiəçisi qeyd edib ki, REAL hərəkatının sədri İlqar Məmmədovun da adı daxil olmaqla 27 nəfərlik siyahı təqdim edilib: "Onlardan 4 nəfəri ömürlük cəza alanlardır. 23 nəfərdən də 7 nəfər azad olunub. Ömürlük həbs cəzası alanlarla bağlı işləri davam etdirəcəyik".

Sərəncamda ömürlük həbs cəzasına məhkum edilmiş iki nəfərin də cəzası müddətli həbslə əvəzlənib. Sərəncamda

Prezident geniş əfv sərəncamı imzaladı - 423 məhkum azadlıqda!

Əfv edilənlər sırasında Rüşət və Rövşən Zahidovlar, NİDA-çı Elvin Abdullayev, Əbdül Əbilov da var; general Zakir Nəsirovdan ömürlük həbs cəzası götürüldü

deyilir: "Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə Azərbaycan Respublikası Məhkəməsinin 2007-ci il 16 yanvar tarixli hökmü ilə ömürlük azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum edilmiş, 1947-ci ildə anadan olmuş, Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı, Nəsirov Zakir Əsəd oğlunun cəzası 15 il müddətə azadlıqdan məhrum etmə cəzası ilə əvəz edilsin.

Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə Azərbaycan Respublikası Məhkəməsinin 2004-cü il 30 sentyabr tarixli hökmü ilə ömürlük azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum edilmiş, 1981-ci ildə anadan olmuş, Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı, Hüseynov Ceyhun Zakir oğlunun cəzası 25 il müddətə azadlıqdan məhrum etmə cəzası ilə əvəz edilsin".

2015-ci ilin oktyabrında Milli Təhlükəsizlik Nazirliyində Eldar Mahmudov da daxil olmaqla, nazirliyin bir sıra yüksək vəzifəli şəxslərinin istefası ilə nəticələnən xüsusi əməliyyatdan

sonra məşhur "Qara Kəmə" işinin yenidən araşdırılması gündəmə gəlmişdi. Bildirirdi ki, cinayət işi üzrə əsas fiqurant olan Hacı Məmmədov eks nazir Eldar Mahmudovun dövründə ona hədə-qorxu və təzyiqlər edildiyi üçün məhkəmədə həqiqəti deyə bilmədiyini, DİN-in Baş Cinayət-Axtarış İdarəsinin sabiq rəisi, general Zakir Nəsirovun bu işlə heç bir əlaqəsi olmadığını etiraf edib. Onun sözlərinə görə, Z.Nəsirov süni olaraq bu işə cəlb edilib.

Ağır Cinayətlər Məhkəməsi onu 5 il 6 ay müddətinə azadlıqdan məhrum edib. Bakı Apelyasiya Məhkəməsi hökmü qüvvədə saxlayıb. Bloqçu narkotik alverində təqsirli bilinib. Ailəsi isə onun facebookdakı fəallığına görə həbs olunduğunu deyirdi. Əbdül Əbilov 13 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsində cəza çəkirdi.

Azadlığa buraxılan Elvin Abdullayev 2015-ci il yanvarın 8-də təhsil aldığı Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetindən imtahanından çıxıb evə gələrək həbs olunub. İttihama görə, onun üzərindən 3 qram heroin tapılıb. Gənc fəal Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin hökmü ilə 6 il azadlıqdan məhrum edilib. Sonradan Bakı Apelyasiya Məhkəməsi də hökmün qüvvədə saxlanması barədə qərar verib.

Elvin Abdullayev isə ittihamı rədd edir və facebookda hökumət əleyhinə tənqidi statuslarına görə şərhləndiyini bildirirdi. "Amnesty International" beynəlxalq insan haqları təşkilatı Elvin Abdullayevi "vicdan məhbusu" elan etmişdi.

"Azadlıq" qəzetinin baş redaktoru Qənimət Zahidin qohumları olan Rüşət və Rövşən Zahidovlar da azadlığa buraxılanlar sıyahısındadır. Onlar 2015-ci ilin iyulunda həbs edilib. Zahidovlara qarşı Cinayət Məcəlləsinin 234.4.1 (bir qrup şəxs tərəfindən narkotik saxlama, yayma və ya satma) və 234.4.3-cü (külli miqdarda törədildikdə) maddələri ilə ittiham irəli sürülüb. 2016-cı il iyunun 28-də Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə hökm oxunub.

□ "Yeni Müsavat"

Martın 16-da Daşkəsən şəhərinin Heydər Əliyev meydanında Novruz bayramı ilə bağlı rayon sakinlərinin iştirakı ilə bayram tədbiri keçirilib. Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyev tədbirdə təbrik nitqi söyləyib.

Əhəd Abiyev yenə rinqə çıxdı

Daşkəsəndə Novruz bayramı keçirildi; hərbi hissədə əsgər və zabitlərlə görüş keçirilib

O, çıxışında hər kəsi bayram münasibətilə təbrik edib: "Sevindirici haldır ki, bu gün həm də Daşkəsən şəhərinin salınmasının 69-cu ildönümü gününə təsadüf edir. Novruz bayramı Azərbaycanın digər bayramlarından ona görə seçilir ki, təbiətdən gəlmiş bayramdır, eyni zamanda da vətəndaşların maddi vəziyyətindən asılı olmayaraq, hər bir insan onu sevinc hissi ilə qeyd edir.

Ümummillə lider Heydər Əliyev Novruz bayramı haqqında danışarkən demişdir: "Novruz bayramı insanlarda həmişə xoş əhval-ruhiyyə yaradır, milli ruhu yüksəldir, vətənpərvərlik hissiyyatlarını daha da möhkəmləndirir və hər bir insanı Vətəninə, millətinə, ölkəsinə, doğma dövlətinə daha da sadiq olmağa dəvət edir. Ona görə də bu bayram Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin və milli azadlığının rəmzidir".

Ölkəmizdə çox sevilən bu günün bayram edilməsi əsrlərdən bəri qoruyub saxladığımız gözəl adət-ənənələrimizin əbədi yaşamasının parlaq nümunəsidir".

Ə.Abiyev daha sonra de-

yib: "Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin diqqət və qayğısı sayəsində təbii sərvətlərlə zəngin Daşkəsənimiz də son illərdə özünün sürətli inkişaf dövrünə qədəm qoymuşdur. Bu illər ərzində Daşkəsənin sosial-iqtisadi, mədəni siması tamamilə də-

yişmişdir. 2014-cü ilin oktyabr ayında möhtərəm prezidenti-miz cənab İlham Əliyevin və Azərbaycan Respublikasının birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın Daşkəsənə unudulmaz tarixi səfəri rayonumuzun sürətli sosial-iqtisadi inkişafının parlaq təzahürü olmuşdur.

Bu xoş əhval-ruhiyyəli bayram günündə möhtərəm prez-

sonra ümumrayon tədbirində nümayiş etdirilən el sənəti və milli mətbəx nümunələrinə baxış keçirib. Rayonun Heydər Əliyev meydanında keçirilən ümumrayon şənliyi el aşıqları, musiqçilərin ifaları və idmançıların müxtəlif idman nömrələri və rəngarəng əyləncəli proqramları ilə davam etdirilib.

Daha sonra bayram tədbiri rayon ərazisində yerləşən ən müasir tipli yeni tikilmiş "N" sayılı hərbi hissədə əsgər və zabitlərlə birgə yüksək səviyyədə davam etdirilib. Əhəd Abiyev və rayon ictimaiyyəti bu bayram tədbirində iştirak edib, gətirdikləri hədiyyələri və bayram sovgatlarını əsgərlərə veriblər.

Əhəd Abiyev hər il olduğu kimi, bu il də bayram münasibəti ilə təşkil edilən şənlikdə boks rinqində öz məhərrətini göstərüb. Musavat.com tədbirdən çəkilən fotoları təqdim edir.

Ə.Abiyev təbrik nitqindən

Martın 16-da Azərbaycan paytaxtında Nizami Gəncəvi Fondunun təşkilatçılığı və Diasporla iş üzrə Dövlət Komitəsinin dəstəyi ilə V Qlobal Bakı Forumu öz işinə başlayıb. "Beynəlxalq münasibətlərin gələcəyi: güc və maraqlar" mövzuna həsr olunan foruma 50-dən çox ölkəni təmsil edən 260-dan çox qonaq qatılıb.

Tədbirdə iştirak edən Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev çıxışında bildirdi ki, Qlobal Bakı Forumu Azərbaycanda birinci dəfə deyil keçirilir və artıq ənənəyə çevrilib: "Azərbaycan müstəqil dövlət kimi nisbətən gəncdir. Ötən il biz dövlət müstəqilliyinin bərpa olunmasının 25 illiyini qeyd etdik. Bizim fəaliyyətimiz, ölkədə həyata keçirdiyimiz layihələr bütün regiona müsbət təsir göstərir və bu, Azərbaycanın dünyaya təqdim olunması vasitələrindən biridir".

Prezident vurğulayıb ki, bundan əvvəlki Bakı Forumundan bəri dünya heç də daha təhlükəsiz yerə çevrilməyib: "Regionumuzda hələ də həlli uzanmış münaqişələr, qarşıdurmalar, müharibələr mövcuddur. Bu, əlbəttə ki, çox təhlükəli tendensiya".

İlham Əliyev qeyd edib ki, Azərbaycan öz regionunda mühüm sabitləşdirici amil rolunu oynayır və ölkənin təşəbbüsləri regional əməkdaşlığa və regionda təhlükəsizlik tədbirlərinin gücləndirilməsinə istiqamətlənib.

Dövlət başçısı əlavə edib ki, Azərbaycan ada deyil və qonşu ölkələrdə baş verən hadisələr ölkədə böyük narahatlıq doğurur.

Prezident xatırladı ki, Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış ərazisinin 20 faizi - Dağlıq Qarabağ və yeddi ətraf rayon 20 ildən çoxdur davam edən erməni işğalı altındadır: "İşğal olunmuş ərazilərdə bütün infrastruktur dağıdılıb, Azərbaycanın tarixi və dini abidələri məhv edilib. ATƏT-in fak-taraşdırıcı missiyası işğal olunmuş ərazilərə nümayəndə heyəti göndərərək və onların hesabata da açıq-aşkar göstərir ki, bütün binalar və Azərbaycanın tarixi irsi məhv edilib".

İlham Əliyev deyib ki, bütün nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar işğalçı erməni qoşunlarının Azərbaycan torpaqlarından çıxarılmasını tələb edən qərar və qətnamələr qəbul edib:

"Beynəlxalq arenada ali qurum hesab olunan BMT Təhlükəsizlik Şurası, sitat götürürəm, "erməni qoşunlarının işğal olunmuş ərazilərdən dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını" tələb edən 4 qətnamə qəbul edib. Bu qətnamələr kağız üzərində qalır, Ermənistan artıq 25 ildir ki, onları yerinə yetirmir. Bu onu göstərir ki, beynəlxalq təşkilatların, xüsusilə də BMT Təhlükəsizlik Şurasının qərarlarının icra mexanizmi mövcud deyil". Dövlət başçısı xatırladı ki, Azərbaycan Ermənistan tərəfindən Azərbaycanın dinc sakinlərinə qarşı törədilmiş təcavüz, işğal və hərbi cinayətlər barədə məsələni dəfələrlə beynəlxalq təşkilatlar qarşısında qaldırıb: "Ermənistanla qarşı sanksiyalar tətbiq olunmalıdır. Məhz onda bu, ədalətli olacaq, vahid standart olacaq".

arch 2017

Bakı nəhəng foruma ev sahibliyi etdi - mühüm mesajlar verildi

Prezident İlham Əliyev: "Ermənistanla qarşı sanksiyalar tətbiq olunmalıdır, məhz onda bu, ədalətli olacaq, vahid standart olacaq"

Daha sonra forum "Beynəlxalq münasibətlərin gələcəyi: güc və maraqlar" mövzusunda müzakirələrə başladı. Moderator, İsgəndəriyyə kitabxanasının direktoru, NGBM həmsədri İsmayıl Seragəldin forumun təşkilatçısına təşəkkür etdikdən sonra iştirakçıları salamladı və mövzu ətrafında müzakirələrlə əlaqədar növbəli qaydada iştirak edən 6 ölkənin prezidentinə söz verdi.

Monteneqro Respublikasının prezidenti Filip Vurjanjeviç öncə yüksək səviyyəli tədbirə görə Nizami Gəncəvi adına Beynəlxalq Mərkəzinə təşəkkürünü bildirdi. Mövzu barədə çıxış edən prezident dedi ki, beynəlxalq münasibətlərin gələcəyi keçmiş təcrübəmizə və siyasi, elmi rəylərə əsaslanmalıdır.

O, terror və digər problemlərin nəticəsində global problemlərin ortaya çıxdığını dedi. "Nizami Gəncəvi də şəirlərində yazırdı ki, insanlar və dövlətlər dəyərlərə hörmət etməklə əməkdaşlıq edə bilərlər"-prezident əlavə etdi.

Öz ölkəsi barədə danışan F.Vurjanjeviç dedi ki, Monteneqro regionda bütün dövlətlər üçün yaxşı bir nümunə olacağına ümid edir.

"Biz dünyada baş verənlərdən ciddi şəkildə narahatıq. Amerikanlar hesab edirlər ki, bizə yardım edəcəklər. Hazırda elə bir nəzəriyyə yoxdur ki, bu təhlükənin aradan qaldırılması üçün ondan istifadə edək". Bunun isə Makedoniya prezidenti Georgiy İvanov söylədi.

Albaniya prezidenti Bujar Nişani dövlət başçıları və rəsmiləri üçün çox yaxşı imkan yaradıldığını bildirdi: "Biz Avropa İttifaqının dəyərlərinə yaxınlaşmaq barədə düşünməliyik. Bunun sayəsində sabitliyi bərqərar edə, nəticədə inkişaf edə bilərik"-deyə, o əlavə etdi. Həmçinin liderləri xalqları ilə geniş müzakirələrdən sonra addımlar atmağa çağırırdı.

Gürcüstan prezidenti Georgi Marqvelaşvili Rusiyanın işğalçı siyasətindən bəhs etdi: "Gürcüstan nüvə dövləti olan Rusiya tərəfindən işğal olunub. Düzdür, bu işğal 2008-ci ildə olub. Amma bu proses daha əvvəl, 90-cı illərin əvvəllərində hibrid müharibə ilə başlayıb. Millətlər nə qədər kor ola bilər ki, bunu görməmişəm? Artıq Kırımın işğalından sonra bu vəziyyətə Ukraynada da şahid olmuşuq. Biz aqressiyayı pisləməliyik. Dünən Rusiya hökuməti işğalçı siyasətə Sxenvali ilə bağlı növbəti qərar verib. Bununla prezident yaratmaq istəyir. Biz bu vəziyyətə kor qalmamalıyıq. Əgər biz global dünyanı təhlükəsiz şəkildə saxlamaq istəyirikse, hüququn aliliyinə inanmalıyıq. Biz Azərbaycan, Türkiyəyə açıq şəkildə mütəfiqlik təklif edirik. Gürcüstan inkişaf layihələrini naminə əməkdaşlığa həmişə hazırdır".

Latviya prezidenti Raimonds Veyjonis dedi ki, təhlükəsizlik məsələsi təkcə Avropa deyil, digər dünya ölkələrinə də təsir göstərir: "Bir-iki il əvvəllə müqayisədə biz təhlükəsiz dünyada yaşamırıq. Qeyri-müəyyənlik, təhlükəsizliklə bağlı problemlər nəticəsində beynəlxalq münasibətlər də dəyişib. Bu isə beynəlxalq əsaslı təhlükə törədir. Biz birlikdə işləməli və birgə mübarizə aparmalıyıq".

Səudiyyə Ərəbistanı şahzadəsi, İslami Çalışmalar Mərkəzinin direktoru Turki əl-Faysal da global problemlərdən bəhs etdi. "Biz elə bir dünyada yaşayırıq ki, internet dünyanı həm yaxınlaşdırır, həm də ayırır"-deyə mürəkkəz rəhbəri bildirdi ki, BMT qərarlarının icrası üçün mexanizmlər düşünülməlidir. Bu mənada böyük dövlətlərin daha çox məsuliyyət daşıdığını vurğuladı.

Daha sonra "Transatlantik münasibətlərin gələcəyi: Siyasi realizmə qayıdış" mövzusunda müzakirələr keçirildi.

Latviyanın sabiq prezidenti, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədri xanım Vayra Vike-Freyberqanın moderatorluğu ilə keçirilən tədbirdə çıxış edən Bolqarıstanın sabiq prezidenti Rasen Plevneliev Avropa İttifaqında 11 böhranın olduğunu vurğuladı.

Serbiyanın keçmiş prezidenti Boris Tadic dedi ki, bir sıra ölkələrdə hökm sürən böhran onu narahat edir. "Hollandiyada və Avstriyadakı son seçkilərdən, həmçinin Böyük Britaniyanın qurumdan çıxmasından sonra Avropa İttifaqı da dəyişəcək. Dünyanın gələcəyi haqda düşünənlər ciddi narahatdır. Rusiya və Çin neinki opponent, hətta düşmən kimi qələmə verilir, bununla öz durumumuzu daha da çətinləşdiririk"-deyə, o bildirdi.

Ərəb Liqasının sabiq baş katibi Amre Moussa ədalətsizliyə etirazını maraqlı şəkildə ifadə etdi. Dedi ki, uzun müddətdir onun siyasi realizm, ikili standartlar və fundamental azadlıqlar, insan hüquqları ifadələri ilə problemləri var. Natıq dedi ki, bu gün problemlərin həlli yox, idarə olunması prosesi gədir: "Mən özümü aldaddım hiss edirəm".

Argentinanın sabiq vitse-prezidenti Julio Cesar Cobos dedi ki, Obama və Trampın fikirləri tamamilə fərqlidir: "ABŞ hələ də Moskvaya yaxınlaşmaqla öz narahatlığını azaldır. O deməkdir ki, siyasət iqtisadiyyatla sıx əlaqədardır. Düşünürəm ki, yeni administrasiya ilə ABŞ-ın dəyişikliklərə getməsinin şahidi olacağıq. Əgər milliyətçi siyasət və sərhəd bağlanması baş verəcəksə, əlbəttə, bundan narahat olacağıq".

Ukraynanın sabiq prezidenti Viktor Yuşçenkonun xanımı Katerina Yuşçenko dedi ki, Avropa öz öhdəliklərini yerinə yetirmədi: "Biz Rusiyanın təcavüzü ilə üzlaşmışıq. Biz Dağlıq Qarabağdan başlamış Ose-

tiya, Dnestriyanı, Donbasa qədar münaqişələri görürük". O dedi ki, Obama hakimiyyətdə olanda Ukraynaya kifayət qədər dəstək verilməyib. Ümid etdiyini dedi ki, yeni administrasiya köməyini əsirgəməyəcək".

ABŞ dövlət katibinin Avropa və Avrsiya üzrə köməkçisinin sabiq müavini David Merkel isə Trampa qarşı tənqidləri cavablandırdı: "Burada səsləndi ki, Trampın uzunmüddətli planı, proqramı yoxdur. Mən Reyqanın dövründə çalışmışam. Tramp ilk Amerika prezidentidir ki, 8 illik planı var. Onun uzunmüddətli düşünce təzi var.

bölgələrində, Uzaq Şərqdə münaqişələrdən əziyyət çəkən dövlətlərin BMT-yə olan inamı getdikcə azalır: "Dövlətlərin daxili işlərinə qarışmayan, yalnız beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərindən çıxış edən Azərbaycan dünyanın müxtəlif ölkələrində mövcud olan münaqişələrin aradan qaldırılması üçün BMT-nin qəbul etdiyi qətnamələri onların tez bir zamanda yerinə yetirilməsini dəstəkləyir. Buna baxmayaraq, BMT vaxtla İraqın dərhal cəzalandırılmasına rəvac verdiyi kimi, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı qəbul

etdiyi qətnamələrin də təxirə salınmadan yerinə yetirilməsi üçün prinsiplərin nümayiş etdirmir. Liviya ilə bağlı BMT TŞ-nin çıxardığı qətnamə dərhal icra olunduğu halda, BMT-nin Ermənistanla bağlı ayrı-ayrı vaxtlarda qəbul etdiyi 4 qətnamə 20 ildən çoxdur ki, yerinə yetirilmir. Baxmayaraq ki, BMT-nin bu qətnamələrində Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün toxunulmazlığı bir daha vurğulanmış, hərbi əməliyyatlarla son qoyulması və Ermənistanın işğal etdiyi ərazilərdən çıxarılması tələbləri bir daha irəli sürülmüşdür. Bütün bunların nəticəsidir ki, hazırda BMT-nin ikili standartlardan kənar, müstəqil bir qurum kimi fəaliyyət göstərməsi üçün təşkilatda ciddi islahatların aparılması, onun yenidən strukturlaşması və strategiyasında köklü dəyişikliklərin edilməsi zərurəti ortaya çıxır".

Ə.Həsənov bildirdi ki, BMT-də islahatların aparılması məsələsi 21-ci ildə daha da aktuallaşıb: "Hazırda bir çox ölkələr hesab edir ki, yalnız 5 dövlətin BMT-nin daimi üzvü kimi veto hüququna sahib olması və ümumiyyətlə, təşkilatın daimi üzvlüyü ilə bağlı meydan ədalətli deyil. Digər tərəfdən, BMT-nin hansısa ciddi qərarlar qəbul etməsi Təhlükəsizlik Şurasının 15 daimi üzvünün konsensusa gəlməsindən asılıdır ki, bu da təşkilatın çevik və dinamik fəaliyyətinə böyük maneçilik yaradır". Dövlət rəsmisi dedi ki, BMT-də islahatların aparılması Ermənistanla qarşı qəbul edilmiş 4 qətnamənin yerinə yetirilməsi üçün əlverişli imkanlar yarada bilər. Prezidentin köməkçisi çıxışını "bu gün dünyada dövlətlərin gücü, beynəlxalq hüquq və beynəlxalq balans arasında müvazinət tapılması dünyanın xilasdır" - deyər bitirdi.

Forum öz işini bu gün davam etdirəcək.

□ **Elsad PASASOY**

Avropa faşistləri seçmir

Xalid KAZIMLI

Avropa seçicisi Asiya ekspertlərini, Amerika strateqlərini, Afrika müşahidəçilərini növbəti dəfə yandırdı, faşizmə "yox" dedi. Məkan: Niderland, zaman - 15 mart, hadisə - seçki, iddiaçı - irqçi Azadlıq partiyası, nəticə - 19 mandat.

Seçkidən öncə hamı düşünürdü ki, Niderlandın baş faşisti Gört Vildersin partiyası seçkinin birinci yerdə başa vuraçaq, azı 25-30 faiz səs alacaq və hökumət qurma səlahiyyəti qazanacaq.

Əslində belə bir rəy də vardı ki, Vilders parlament seçkilərinin birincisi olsa da, hökumət komandası formalaşdırmaq hüququ qazansa da, ikinci, üçüncü yeri tutan partiyalar onunla koalisiyaya getməyəcəklər.

Bununla belə, açıq-aşkar irqçi və millətçi şüarlarla çıxış edən, gah Hollandiyaya pənah gətirmiş müsəlman qaçqınlara, gah da bu ölkədə yaşayan türklərə qarşı diskriminasiya səciyyəli fikirlər açıqlayan birinin seçkilərdə birinci yeri tutması faşizmin yüksəlişdə olduğu demək olacaqdı.

Ancaq elə olmadı, Vildersin partiyası rəy sorğularının proqnozlaşdırdığı nəticələrin əksinə oldu, o, ikinci yeri tutdu, həm də başqa iki partiya ilə təxminən eyni sayda mandat qazandı.

İndi seçkidə yenidən səs çoxluğu qazanmış hakim partiya yeni hökumət komandası quracaq və bu dəfə də faşistlər kənar qalacaqlar.

Düzdür, hakim partiyanın liderləri də seçkiyə bir neçə gün qalmış millətçi ruhda açıqlamalar verdilər, hərəketlər etdilər. Ancaq bunun seçki texnologiyası, daha dəqiqi, yaxın məqsədlər güdən siyasi avantüra olduğu göz önündəydi.

Seçki bitdi, baş nazir Ruttenin partiyası və başçılıq etdiyi hökumət komandası artıq öz ənənəvi siyasətini yeritməyə başlayacaq, Türkiyə ilə pozulmuş münasibətlər də bərpa ediləcək (yəqin ki, 16 aprel referendumundan sonra).

Bu hadisə göstərir ki, Avropanın faşistləşməsinə dair türk-ərəb-müsəlman dünyasını sarmış endişənin elə də ciddi əsasları yoxdur. Yəni faşizm təhlükəsi ilə müvafiq narahatlıq bir-birinə uyğun deyil.

Avropa faşizmin dadını yaxşı bilir, ona böyük qurbanlar verib, ağır məşəqqətlər yaşayıb.

Avropa xalqları Hitler faşizminin iztirablarını unutmayıblar və bunun unudulmaması üçün yüzlərlə muzeylər yaradıb, abidələr tikiblər, kitablar yazıblar, filmlər çəkiblər. Faşizm avropalıların daima lənətlədiyi cərəyandır.

Bununla belə, Fransa və Avstriya kimi neofaşistlərin nisbətən güclü olduğu ölkələr də var və onlar zaman-zaman daha da güclənir, parlamentdə təmsil olunacaq qədər çox səs alırlar, ancaq hakimiyyətə gələ bilmirlər.

15-16 il öncə Avstriyada faşizmi təbliğ edən partiya seçki birincisi olmuşdu, onda da qüdrətli Avropa dövlətləri şiddətli təzyiqlər göstərərək həmin partiyanın liderini hökumət qurmaq hüququndan imtina etməyə məcbur qoydular.

Fransada Han-Mari Le Penin özü və qızı Mairin Le Pen uzun illərdir ki, siyasətdədirlər, amma böyük uğura imza ata bilmirlər. Bu ailə partiyasının ortalama 15 faiz civarında seçici səsi var. Hazırda Marin Le Pen Fransada keçirilən prezident seçkilərinin əsas şansı namizədlərindən biri hesab olunsa da, fransızların onu dövlət başçısı edəcəyi ağılabatan görünür.

Ancaq onu da nəzərə almaq lazımdır ki, Avropada faşizmin dirçəlməsinin (hələlik kükrəmədən danışmaq tezdir) ciddi səbəbləri var. Ayrı-ayrı ölkələr (Almaniya, İsveç, Norveç, Hollandiya, Avstriya, Fransa) Afrikadan və Asiyadan gələn milyonlarla qaçqının, siyasi mühacirin və əmək miqrantının axını ilə üz-üzədir. Başqa mədəniyyətə, dünyagörüşə məxsus insanlar pənah apardıqları, sığındıqları ölkələrdə yerli cəmiyyətə uyğunlaşdırma inteqrasiya olunmaqdan, çox zaman özünü-təcrid yolu tutur, milli məhəllələrdə yaşayır, öz həyat və düşüncə tərzlərini aborigen avropalıları diklə etməyə çalışırlar.

Bu da əks reaksiya doğurur, gəlmələrə qarşı ictimai narazılıq artırır, nəticədə bu narazılıq süni şəkildə şiddətləndirərək səsə, mandata çevirmək istəyən siyasilər peyda olur.

Gedişat göstərir ki, avropalılar hər halda ağı qaradan seçmə, dinindən, milliyətindən, dərisinin, saçının rəngindən asılı olmayaraq, bədbəxtliklə üzləşmiş, müharibəyə, siyasi təqibə, humanitar fəlakətə məruz qalmış insanlara mərhəmətlə yanaşa bilər.

Sadəəcə, Avropaya axın, köç elə bir miqyasda olmalıdır ki, avropalılar özlərini öz vətənlərində sıxışdırılmış kimi hiss etməsinlər. Elə olsa, görtlər siyasi dividend qazana bilməzlər.

Bu gün Milli Məclisin yaz sessiyasının növbəti iclası olacaq. İclasın əvvəlindən özəlliyi ondan ibarətdir ki, gündəliyə "Azərbaycan Nazirlər Kabinetinin 2016-cı ildə fəaliyyəti haqqında" hesabatı" daxil ediləcək. Milli Məclisdə hesabatı baş nazir Artur Rəsi-zadənin verəcəyi bildirilir.

Bəzi iddialara görə, bu, 22 ildir baş nazir vəzifəsini daşıyan 82 yaşlı baş nazirin hökumət adından verəcəyi son hesabat ola bilər. Məlumatlara görə, Azərbaycanda vitse-prezidentlik institutunun yaradılması ilə əlaqədar yaxın aylarda hökumətin strukturunda ciddi dəyişiklik gözlənilir. Bu dəyişiklik nəticəsində Artur Rəsi-zadənin vəzifəsi ilə vidalaşacağı haqda deyilənlər də iddialar sırasında. Birinci-vitse prezident təyinatından sonra ikinci və üçüncü vitse-prezidentlərin kimlər olacağı, həmçinin yeni baş naziri kimin əvəzləyəcəyi barədə müzakirələr gedir, müxtəlif ehtimallar irəli sürülür. Xüsusilə qeyd edilir ki, Mehriban Əliyevanın birinci vitse-prezident təyinatından sonra yeni iqtisadi komandanın formalaşmasına zərurət yaranıb. Bu isə ikinci və üçüncü vitse-prezidentlərin, həmçinin baş nazirin həmin meyarlara cavab verəcək şəxslər olmasını da zəruri edir.

Yayılan xəbərlərə görə, bu baxımdan 17 mart hesabatı hörmətli Artur Rəsi-zadənin baş nazir kimi sonuncu hesabatı ola bilər. Xəbərlərə görə, hesabat qəbul olunduqdan az sonra Artur müəllim təltif edilməklə fəxri təqaüdə yola salınacaq. Rəsi-zadənin özünün xahişi-ərizəsi ilə işdən çıxarılacağı da yayılan məlumatlar sırasında. Artıq baş nazirin belə bir ərizəni yazdığı da deyilir. Onun yerinə kimin təyin olunacağını isə şübhəsiz ki, ən dəqiq bilən

Baş nazir bu gün parlamentdə hesabat verəcək-22 illik dönəm başa çatırmı?

Xəbərlərə görə, hesabat qəbul olunduqdan az sonra Artur Rəsi-zadə təltif edilməklə fəxri təqaüdə yola salınacaq

ölkə prezidentidir. İctimaiyyət arasında və mediada sadəcə ehtimallar irəli sürülür. Məsələn, yayılan xəbərlərdən birində deyilir ki, Azərbaycanın növbəti baş nazirinin hazırkı ədliyyə naziri Fikrət Məmmədov və ya səhiyyə naziri Oqtay Şirəliyev olması istisna deyil. Hər iki şəxs uzun müddədir nazirdir, siyasi iddiaları ilə seçilən fiqurlar deyillər və onların ikisinin də hakimiyyətin başında dayanan şəxslərə yaxın olduqları məlumdur. Bəzi iddialarda isə yeni

baş nazirin Avropa təhsili texnokrat gənc kadrlardan biri olacağı vurğulanır.

İkinci və üçüncü vitse-prezidentlərin də mart ayından sonra təyin ediləcəyi barədə xəbərlər yayılıb. Məlumatlarda deyilir ki, bu vəzifələrə təyinatlarda sürpriz isimlər yer ala bilər.

Vitse-prezident təyinatlarından sonra isə Nazirlər Kabinetinin də yenidən təşkil ediləcəyi yayılan xəbərlər sırasında yer alır. Bu qurumun bir çox funksiyalarının vitse-prezi-

dentlərə ötürülməsi gözlənilir. Nazirlər Kabinetindən fərqli olaraq vitse-prezidentlik təsisatının daha çevik institut olacağı və cari idarəetmə ilə məşğul olacağı da bildirilir. Bundan başqa, bir neçə nazirlik və dövlət komitəsinin yenidən təşkili və birləşdirilməsi nəzərdə tutulur ki, bu məsələlər iqtisadi islahatların davamı olaraq həyata keçiriləcək.

Yayılan xəbərlərdə o da deyilir ki, vitse-prezidentlərin təyinatından sonra baş nazir postunun əvvəlki əhəmiyyəti qalmayacaq.

2016-cı il sentyabrın 26-da keçirilmiş referendumdan sonra konstitusiyanın yeni tələbinə uyğun olaraq onsuz da baş nazir postu ölkənin ikinci şəxsi statusunu itirib. İkinci şəxs bundan sonra birinci-vitse prezidentdir.

Birinci vitse-prezidenti və vitse-prezidentləri Azərbaycan prezidenti vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edir, növbədənənar prezident seçkisi zamanı dövlət başçısının səlahiyyətləri birinci vitse-prezidentə keçir.

□ **Etibar SEYİDAĞA**

Ermənistanın müşahidəçi dəvətinə MSK-dan reaksiya

Mikayil Rəhimov: "Müraciətin arxasında bəzi niyyətlərin dayandığı şübhəsizdir"

Ermənistanda aprelin 2-də keçiriləcək parlament seçkiləri ilə bağlı müşahidə missiyası göndərmək üçün Azərbaycana da müraciət edilib. Baş nazir Karen Karapetyanın bununla bağlı məktubu bütün MDB-yə üzv ölkələrə göndərilib.

Bu barədə MDB-nin İcraiyyə Komitəsinin birinci sədr müavini Viktor Quminskiy İrəvanda jurnalistlərə açıqlamasında deyib.

O, "İrəvana Azərbaycandan olan müşahidəçilər də gələcəkmə" sualına belə cavab verib: "Biz bütün ölkələrə dəvət göndərmişik. Ancaq Rusiya, Türkmənistan, Qazaxıstan, Ukrayna və Belarusdan olan 76 müşahidəçi müsbət cavab verib".

Ekspertlər hesab edirlər ki, bu müraciətin arxasında erməni xislətindən doğan niyyətlər dayanır. Yeni ermənilər bununla özlərini dünyaya tolerant, demokratik xalq kimi sırımaq istəyirlər. Amma bununla belə, dövlət maraqları naminə ermənilərin niyyətlərini puça çıxarmaq üçün düşmən dövlətdə 2 aprel seçkilərində ölkəmizdən də nümayəndə heyətinin olmasını məqsəduyğun

Mikayil Rəhimov

məz. Ona görə də hansısa əlaqələrin qurulmasını mümkün hesab etmirəm. Bu müraciətin arxasında bəzi niyyətlərin dayandığı şübhəsizdir. Özlərini tolerant, qonşu ölkələrlə normal münasibətlər qurmağa çalışan dövlət kimi göstərməyə çalışırlar. Amma elə bir tarixi cinayət ediblər ki, əraziləri işğala məruz qalan Azərbaycanın əlaqələr qurması mümkün deyil. Onların cəhd etmələrinə heç bir perspektivi yoxdur".

Politoloq Elxan Şahinoğlu hesab edir ki, işğala son qoyulduğu zaman bu məsələdən

danışmaq olar: "Ermənistanda parlament seçkisini izləmək məqsədilə Azərbaycandan da nümayəndə heyətinin işğalçı ölkəyə getməsi düzgün olmazdı. Azərbaycan rəsmiləri, diplomatları və deputatları İrəvanda keçirilən konfrans və seminarlara getməzlərsə, parlament seçkisini niyə izləməlidirlər? MDB-nin seçkiləri müşahidə missiyası var və bu missiya adətən ATƏT müşahidə missiyasından fərqli olaraq, MDB məkanındakı bütün seçkiləri müsbət qiymətləndirir. MDB-nin müşahidə missiyasında azərbaycanlı deputatların Ermənistandakı parlament seçkisini normal qiymətləndirməsini necə təsəvvür etmək olar? Deputatlarımızın "Ermənistanda seçki normal keçdi" və ya "Serj Sarkisyanın partiyası qanun pozuntusuna yol vermədi" kimi açıqlamalar verməsini necə təsəvvür etmək olar? Ermənistanda seçkinin inzibati resurslar vasitəsilə saxtalaşdırılacağı indidən bellidir. İrəvan bilə-bilə ki, Azərbaycandan kimsə MDB müşahidə missiyasına qatılmayacaq, belə bir dəvəti bizə də göndəriblər. Bununla özlərini "sülhpərvər" göstərmək istəyirlər. Nə vaxt ki, işğala son qoyular, onlar bizim, biz də onların seçkilərini müşahidə edərək".

□ **Cavanşir ABBASLI**

Gənc yazar Mövlud Mövlud (Abdulla- yev) martın 16-da gecə saat 02:00 radələrində intihar edib. Binəqədi Rayon Prokurorluğundan verilən məlumata görə, hadisə martın 16-da gecə saat 02:00 radələrində 7-ci mikrorayonun Axundov küçəsində baş verib. 1989-cu il təvəllüdü Abdullayev Mövlud İsmayıl oğlu həmin küçədə yerləşən 17 mərtəbəli binanın 17-ci mərtəbəsindən özünü ataraq intihar edib. M.Abdullayev hadisə yerində dünyasını dəyişib.

Faktla bağlı Binəqədi Rayon Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 125-ci (özünü öldürmə həddinə çatdırma) maddəsi ilə cinayət işi başlanılıb.

Gecə saatlarında baş verən hadisəni ilk gören 23 yaşlı gənc mühafizəçi olub. O, binaların həyətinə gəzindiği yerdə qəfil tappılı eşidib, partlayış zənn edib. Yaxınlaşınca yerə çırpılan insan olduğunu görüb və baxıb ki, keçirib. Qorxuya düşüb, nə etmək lazım olduğunu bilməyib. Yaxınlıqda işləyən yaşlı fəhləyə zəng edib, o gəlincə binadan adamlar tökülüşüb, sonra polisə zəng edilib. Gənc yazarın meyitini təcili yardım maşınına qoyub aparıblar. Mühafizəçi deyib ki, binadan atlamadan önce əynindəki gödəkçəni çıxarıb, eyvana qoyub. Meyitin yanından 80 qəpik pul, alışqan, bir də qaldığı evin açarını götürüblər. "Mən Mövludun intiharının şahidi olmuşam" Bu sözləri isə kulis.az-a hadisənin başqa bir şahidi deyib.

Onun sözlərinə görə, gecə blokda siqaret çəkirmiş: "Birdən tappılı səsi eşitdim. Qarovolçu sürətlə səslənən tərəfə qaçdı. Mən də heyrləndim ki, axı nəyə görə qarovolçu belə təlaşla qaçdı. Mən də qarovolçunun dalınca getdim. Gördüm, yerdə gənc bir oğlan var. Ayağında da ayaqqabısı. Ağzından qan axırdı. Onu heç kim tanımadı. Bizim binada yaşamırdı".

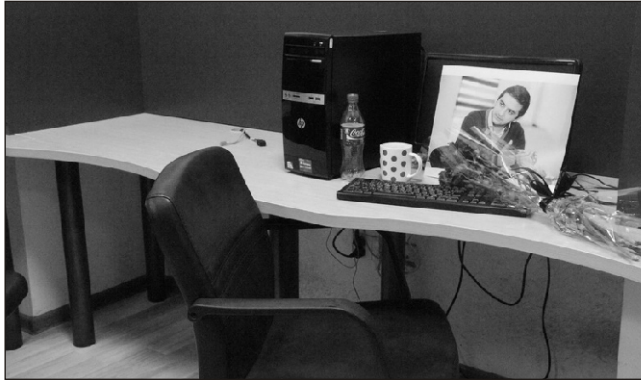
Məlum olub ki, evi özünü atdığı 17-ci mərtəbəyə yaxındır. Kirayə qaldığı evin qapısına kağızlardan kəsilib hazırlanmış iki ürək şəkli yapışdırıb. Dostları lent.az-ın əməkdaşları ilə söhbətində Mövludun son vaxtlar depressiyada olduğunu deyiblər. Onlar son günlərdə Mövludla görüşmək üçün can atsalar da, gənc yazar hər dəfə görüşməkdən imtina edirmiş. Həyat yoldaşı ilə münasibətinin pozulması, Binəqədi rayonundakı bina yanğınının aldığı ağır psixoloji travma onu depressiyaya salmış. Bu azmış kimi, yanğında zərərçəkmiş kimi Mövludun və ailəsinin almalı olduğu maddi kompensasiyanın bəzi şəxslər tərəfindən ələ keçirilməsi onda ciddi gərginlik yaradıbmış.

İş yoldaşları bildiriblər ki,

Son yazısını qanla yazdı: gənc yazar özünü niyə öldürdü?

Dostları Mövludun son vaxtlar depressiyada olduğunu deyiblər; **Kamal Abdulla:** "Yəqin, sənə hansısa sirr agah olmuşdu..."

Mövlud Mövlud həmişəki kimi ofisdə deyib-gülüb, dostları ilə zarafatlaşıb. Axşam isə kirayə yaşadığı eve gəlib. Gecə saat 01:30 radələrində isə evin ya-

xınlığında, iş yerinin yerləşdiyi çoxmərtəbəli binaya daxil olan Mövlud sonuncu - 17-ci mərtəbəyə qalxıb və gödəkçəsini çıxaraq, özünü oradan atıb.

Martın 16-da intihar etmiş gənc yazarın cənəzəsi morqdan çıxarılıb və dəfn olmaq üçün doğulduğu Qazax rayonuna aparılıb. Mövlud jurnalist Sevinc Fədai ilə evli idi, onların ailədaxili problemlərə görə boşanma ərəfəsində olduqları deyilir. Cütlük uzun müddət imiş ki, birlikdə yaşamırmış. Onların 2 yaşlı oğlan övladı var. Sevinc Fədai modern.az-a sar-

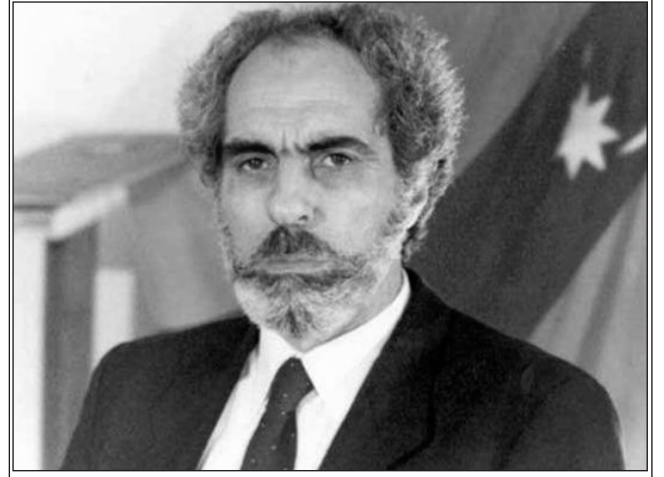
sıntı içərisində "məndən heç nə soruşmayın. Heç nə deyə bilmirəm" söyləyib. Bildirilir ki, Mövlud intihar edərkən həyat yoldaşı evdə olmayıb.

"Teleqraf" saytının rəhbəri Aynur Camalqızı intiharla bağlı öz rəyini yazıb: "Özümü günahkar sayıram, Mövlud, bütün dünyanı günahkar sayıram... Keşke, bunu etməyeydin... Keşke, dözüydün... Kömək istəyeydin... Vallah da, billah da, əlini buraxmazdıq... Bütün ailən sənə diqqətsizlik göstərdi, görməzlikdən gəldilər, qürur duymalıyken sənə kimi bir oğulu taleyin ixtiyarına buraxdılar... Səni öldürdülər! Səni intihara sürükləyən hər şeyə, hər kəsə, mentalitətə, məişətə, hikkəyə, mənəm-mənəmliyə, dikbaşlığa... nifrət edərəm! Keşke sən sağ olaydın indi, yarımda olaydın, koridorun başından səsin gələydi, zarafatlarına gülüşən qızların səsi gələydi..."

Dövlət müşaviri yazıçı Kamal Abdulla da bu intihardan təsirlənib: "Sənənlə adda-budda görüşlərimi xatırlayıram. Heç on yeddi dəfə olmaz. On yeddi cümlə dedikmi bir-birimizə?! On yeddi dəfə baxışlarımız dəydimi bir-birinə?! Bunlar olsa da, olmasa da, önəmli deyil, biz bir-birimizi anlamış idik. Məni anlayan, mənim anladığım kişilərdən biri də azaldı. Mən də bir nəfər qədər az qaldım. Soruşmayacağam ki, niyə belə etdin?! Yəqin sənə hansısa sirr agah olmuşdu və sən onu özünə göyə uçurub hamıdan gizlətdin.

Bu sirri axtaranlar çox olacaq. Amma onu bilmək kimsəyə müyəsər deyil. Arxanca baxıram və sən hələ də uçursan" deyir, K.Abdulla bildirib.

□ "YM"

Əbülfəz Elçibəyin adının əbədiləşdirilməsi məsələsi gündəmə gətirildi

Qanunda eks-prezidentlərə abidə qoyulması tələbi varmı?

Eks-prezident Əbülfəz Elçibəyin adının əbədiləşdirilməsi məsələsi yenidən gündəmə gəlib. Belə ki, Ə.Elçibəyin qardaşı Almurad Əliyev modern.az-a açıqlamasında bildirib ki, bu yaxınlarda bir adam ona Elçibəyin adına küçə də olacağını, prospekt də olacağını deyib. Sadəcə, bir az zaman lazımdır: "İnanıram ki, Elçibəyin adının əbədiləşdirilməsi prosesi uğurla həyata keçiriləcək".

Almurad Əliyevin sözlərinə görə, Novruz bayramından sonra bir daha Elçibəyin adının əbədiləşdirilməsi işi ilə bağlı müvafiq instansiyalara müraciət edəcək: "Bu proses çox uzadır. Bildiyiniz kimi, bir neçə dəfə müraciət olunub. Amma Dövlət Komissiyası konkret nəşə demir. Novruz bayramından sonra Dövlət Komissiyası ilə bir də əlaqə saxlayacağam".

Qeyd edək ki, "Azərbaycan Respublikasının keçmiş Prezidentinin və onun ailə üzvlərinin təminatı haqqında" Qanun bir neçə il öncə qəbul olunub. Müstəqillik dövründə Azərbaycanın 3 keçmiş prezidenti olub: Ayaz Mütəllibov, Əbülfəz Elçibəy və Heydər Əliyev. Sözügedən qanun onların hər üçünə şamil edilib.

1992-ci ildən Rusiyada yaşayan eks-prezident Ayaz Mütəllibov məhz sözügedən qanun qəbul edildikdən sonra Azərbaycana dönüb. Hazırda Ayaz Mütəllibov qanunun eks-prezidentlərə verdiyi imtiyazlardan istifadə edir. Eks-prezident Əbülfəz Elçibəy həyatda olmadığından onun həyat yoldaşı qanunun verdiyi imtiyazlardan yararlanıb.

Əbülfəz Elçibəyin adının əbədiləşdirilməsi məsələsinə gəlincə, "Azərbaycan Respublikasının keçmiş Prezidentinin və onun ailə üzvlərinin təminatı haqqında" Qanuna görə, keçmiş prezidentə, habelə onun vəfatından sonra xanımına, 18 yaş tamam olmayan övladına müxtəlif imtiyazlar verildiyi kimi, eks-prezidentlərin adının əbədiləşdirilməsi istiqamətində də addımlar atıla bilər. Qanun bunu qadağan etmir. Lakin qanunda eks-prezidentlərə imtiyazlar verilməsi tələb şəklində qoyulsa da, onların adının əbədiləşdirilməsi tələb olaraq qoyulmayıb.

Sadəcə olaraq, bu təcrübə əksər demokratik dövlətlərdə mövcuddur. Belə ki, bu dövlətlərdə eks-prezidentlərin adlarına mərkəz və ya fondlar yaradılır, universitetlər açılır, küçə və meydanlara onların adları verilir.

Məsələn, qardaş Türkiyədə son 25 ilin eks-prezidentləri Turqut Özalın, Süleyman Dəmirəlin adına universitetlər, dərnekələr, küçələr, elmi mərkəzlər, xəstəxanalar yaradılıb. Bunu dövlət rəsmi qaydada edib.

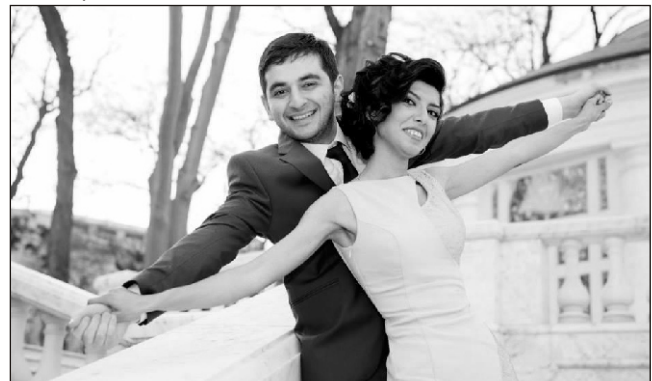
ABŞ-da həтта seçki vasitəsilə hakimiyyəti uduzan, impimentə məruz qalmış eks-prezidentin də-Ricard Niksonun adına mərkəzlər, küçələr var.

Bu vaxta qədər eks-prezident Əbülfəz Elçibəyin adının əbədiləşdirilməsi barədə heç bir rəsmi addım atılmayıb. Vəfatından 17 ilə yaxın zaman keçməsinə baxmayaraq, paytaxt Bakıda, yaxud respublikanın iri şəhərlərindən birində Elçibəyin heykəli, büstü, adına küçə, prospekt verilməyib.

Əbülfəz Elçibəyin müstəqil Azərbaycan tarixində göstərdiyi müstəsna xidmətləri nəzərə alan partiyalar, siyasətçilər təklif ediblər ki, Bakının mərkəzində onun heykəli qoyulsun. Partiyalar arasında Elçibəy haqqında bədii filmin çəkilməsi təklif edənlər də var. Bu cür təklifi verənlər Əbülfəz Elçibəyin Azərbaycanın eks-prezident olmaqla yanaşı, müstəqillik uğrunda xalq hərəkatının lideri olmasını əsas göstərirlər.

Məsələn, Elçibəyin silahdaşlarından olan deputat Fərəc Quliyev də Milli Məclisin plenar iclaslarından birində Elçibəyin adının əbədiləşdirilməsini təklif etmişdi. Bununla bağlı hökumətə rəsmi müraciət də edib. F.Quliyev "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bu müraciəti xatırladı. Onun sözlərinə görə, müraciətdə konkret təkliflər də irəli sürüldü: "Təkliflər sırasında eks-prezidentin kitabxanasının, ev muzeyinin yaradılması, adına küçə verilməsi, heykəlinin qoyulması və digərləri var. Əbülfəz Elçibəy də eks-prezident olmaqla yanaşı, milli azadlıq hərəkatının lideri olub. Elçibəy böyük demokrat və dövlət xadimi idi. Bu və digər xidmətlərinə görə haqqıdır ki, onun adı əbədiləşdirilsin. Ölkədə siyasi mədəniyyətin inkişafına imkan yaradılmalı, onun adının əbədiləşdirilməsi üçün işlər görülməlidir".

□ Etibar SEYİDAĞA

Banal top oğrusu

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Ölkəmizdə təhsil elə kökə salınıb ki, insanın, insanlar artıq elementar elmi biliklərdən məhrumdur. Bir dəfə hamamda dişimi sürtdüyüm yerdə gördüm yuxarıdakı nəfəslidən duru sement qarışığı tökülür. Çıxıram yuxarı qata, qonşunun qapısını döyürəm. Baxıram hamamını təmir edir və nəfəslini kamali-ədəblə doldurmaqdadır. Deyirəm, adə, dəli olmusan, nə edirsən, bizi boğmaq məqsədin var? And içdi ki, ilk dəfədir çoxqatlı binaların tüstü və ventilyasiya xətlərinin binanın divarının içiyə qalxdığını öyrənir. Zənn edirmiş bu oyular tikinti səhvidir.

Çoxqatlı binaların 15 metr radiusunda hər hansı tikinti olmaz. Bizdə isə axmaq icra hakimi, JEK-mek hər debilə ev yeri kimi satır o əraziləri. Adı paytaxt şəhəridir, ancaq çoxqatlı binaların qarnına-qoynuna doldurulan qanunsuz tikililərə baxanda kənd saymaq olar.

Bir dostumuz deyir qohumu yüksək gərginlikli elektrik xəttinin altında ev tikib, mənzildə uğultudan dayanmaq olmur. Qohum deyirmiş xətt qırılırsa ziyanı yoxdur. İndi buna elektrik sahəsindən, onun insan sağlamlığına qorxunc zərərlerinden danışsan sən dəli sayar. Sahə görünür axı! Nə olsun uğuldayır? Boş şeydir. Hər səsə fikir vermə, eşşi...

Bir 9 qatlı yaşayış binasında isə saxlayıcı divarın yanısını sökmüşdülər. Hələ də fikirləşirəm, görəsən, adamlar orda necə yaşayırlar?

Kasıbcılığın üstünə savadsızlığı gəl. Bərabərdir faciə. Adı faciə. Hanna Arendtin faşizm haqda yazdığı kitabın adı kimi: "Şərin banallığı". Banal - yəni çox adi, orijinal olmayan. Xüsusi bir səbəbdən törənməyən. Sözləşmə, "banal" sözünün kökü fransızcadan gəlmiş, "ban" - qovmaq, rədd etmək anlamını vermiş. Kimisə ban etmək - belə ifadə də var. Qədim fransız məhkəmə leksikonunda kimisə ban etmək tamamilə hüquqdan məhrum etmək anlamını vermiş. Faciələrimizin adıləşməsi də elə bizim cəmiyyət olaraq ban edilməyimizdir. Bir-birimizi təcrid etməyimizin nəticəsidir. Dilin belə gizli mənaları olur, misal üçün, qədim yunanlarda "idiot" seçkilərə getməyən, cəmiyyətin həyatına qarışmayan, laqəyd adamlara deyirdilər və bizim indi başa düşdüyümüz mənadan çox uzaq söz idi.

Nə isə. Bu həftə həmin "adi faciə" üzündən 5 qadın öldü. Ondən qabaq da avtobus qəzasında 6 tələbə öldü. Daha öncə 5 afrikalı futbolçu dem qazından boğuldu. Eşitdiyimə görə, o yazıq zəncilərin bəzilərinin meyitləri hələ də Bakıda saxlanır. Qohumları o dərəcədə imkansızdır ki, gəlib apara bilmirlər. Böyük ehtimal o afrikalı nakam gəncləri axırda Hövsanda, ya da Qurd qapısı tərəfdəki yiyəsizlər məzarlığında basdıracaqlar. Əcaib taledir - Afrika savanalarında doğulsan, Abşeron səhrasında dəfn ediləsən. Bir də ki, öləndən sonra nə fərqi? Heç yadımdan çıxmır, bir dəfə hansısa ekzotik Şərq ölkəsindən qayıdan yaşlı danimarkalının uşağa dəstəyini tutmuşdu. Bakı hava limanında təcili eniş, Sabunçu xəstəxanasına çatdırılma onun həyatını xilas etməmişdi. Sonra həmin danimarkalının qohumları da vətəndən mesaj göndərmişdi: "Oralarda harda istəsəniz basdırın".

İnsan küləyin apardığı quş lələyi kimi yaşayır, havada uçarkən bir çox şeyləri ciddiyyə almaq lazım deyil. Budda demişkən, bir yolun ki, əvvəli və sonu namələumdür, ortası da bizdən asılı deyil, dərd çəkməyin mənası nədir? Ancaq özümüzədən sonrakıları müəyyən lənətlərdən qorumaq öz əlimizdədir.

Başda düşürəm, iqtisadi durum ağırdır, böhrandır, ancaq uşaqların topunu oğurlamaq nə deməkdir? Bir tanış var, uşağına aldığı 4 topu son iki ayda oğurlayıblar. Şikayətlənir, deyir, özü də oğurlayanlar böyük adamlardır: "Bir dəfə uşaq heyətdə oynayanda orta yaşlı qadın topu götürüb çıxıb gedib. Təzəlikcə isə məktəbin girişində oynaymışlar, bir valideyn gəlib, balaca oğlu ilə, topu götürüb öz uşağına verib, dərhal maşına minib gediblər. İndi uşağa deyirəm ki, bəlkə imkanları yoxdur, eyib etməz, mən sənə təzə top alaram, uşaq isə deyir, ata, axı maşınları var idi!" Uşaq bu ölkədə əsl, həyasız oğurların elə imkanlı adamlardan ibarət olduğu haqda ilk dərsini almışdır - məktəbin girişində. Necə deyərler, heyat ağ-qara deyil, müsbət şeyləri də görməliyik. Biz də bu oğurluqdan müsbət şeylər öyrəndik.

Hərçənd o axmaq valideynin ucbatından bəlkə bir insanın gələcəyi məhv edildi, uşaq oğurluğun adı, banal bir şey olmasını öyrəndi.

Bir zamanlar Azərbaycan siyasi leksikonda "müxalifətin yaz hücumu" adlanan məşhur termin var idi. Yaz öncəsi bu məsələ aktuallaşırdı və bəlli olurdu ki, həqiqətən də müxalifət partiyalarının hakimiyyətə qarşı "yaz hücumu" planı var və adətən yaz aylarında etiraz aksiyaları keçirilirdi. Son zamanlar isə müxalifət bu taktikanı sanki kənara qoymuş kimi görünür. Heç bir yaz hücumu planı, aktivləşmək üçün hansısa plan ortada görünmür. Müxalifətin nədən əvvəlki kimi "yaz hücumu" planının olmadığı barədə 15-ə yaxın müxalif partiyanın təmsil olunduğu müxalifət birliyinin üzvü olan Vətəndaş və İnkişaf Partiyasının sədri Əli Əliyevlə danışdıq.

Əli Əliyev bildirdi ki, siyasətdə dövriliyin tələbi yanlıştır. Siyasət cəmiyyətlə əlaqəli olduğundan şərtlər daim dəyişir: "Sizin xatırladığınız o dövrlərdən vəziyyət xeyli fərqlidir. Bir də ki, əgər deklorativ taktika özünü doğrultmayıbsa, deməli, yeni yollar axtarılmalıdır.

Əvvəllər mövsümi "hücum"ların bir neçə səbəbi var idi. Yaz təbiətin oyanma dövrüdür. Bioloji olaraq fəallaşma mərhələsi məhz yaz mövsümünə təsadüf edir. Xalq arasında buna "qanın qaynayan vaxtı" deyilir. Müxalifətin bu fizioloji prosesi düzgün qiymətləndirdiyi qənaətdəyəm.

Müxalifət "yaz hücumu" taktikasından imtina edib

Əli Əliyev: "Bizim "hücum" kimi bayağı epitetlərlə zəngin şüarçılıq etmək niyyətimiz yoxdur"

Kütləvi tədbirlər üçün də bahar ayları temperatur uyğunluğu ilə seçilir. Daha bir səbəbi də yaz fəallaşmasına aid etmək olar. Novruz xərcləri ilə yanaşı yaz mövsümü, bazar bahalıqlarının da son ayları, müvafiq olaraq, sosial gərginliyin yüksək olduğu dövr kimi xarakterizə olunur. Keçmişdəki müxalifət fəallaşmasının səbəbləri sırasında "hücum" amili kimi bunları görürəm. Göründüyü kimi, sadalananlar cə-

miyyətlə siyasi qüvvələrin simbiozunda uğur gətirə bilərdi. O dövürün buraxılan səhvləri nəticəsizliyin nədəni olmuşdur. Son illər siyasi müxalifətlə cəmiyyətin arasında müvəqqəti sədd çəkmis iqtidar və neft pulları obyektiv proseslərdən yararlanmaq imkanını məhdudlaşdırmışdır.

Partiya sədri vurğuladı ki, artıq siyasi mərhələ dəyişib. Neft pullarının tükənməsi, iqtidardaxili münasibətlərin qızıq-

ması, beynəlxalq şərtlər yenidən cəmiyyətin oyanışına və narazıdan etirazçıya çevrilməsinə təkan verəcək: "Hakimiyyətdaxili təyinatları da yeni dövrün tələbi saymaq olar. Mehriban Əliyevanın fəal şəkildə siyasi administrasiyaya cəlbə, iqtidar imicinin və idarəçilik şərtlərinin dəyişiklik istəyi kimi qavranılmalıdır. Bu istək də siyasi fəallaşmanı şərtləndirəcək. Əminəm ki, müxalifət də cəmiyyətdə baş verənlərdən "özünə gələcək".

Bizim nəslin "hücum" kimi bayağı epitetlərlə zəngin şüarçılıq etmək niyyətimiz yoxdur. İstəyimiz ağırsız hakimiyyət dəyişikliyi etmək, ölkəni gözəlləndirmək, ölkəni gözəlləndirmək və keyfiyyətə fərqli iqtidara sahiblənməkdir. Ola bilər cəmiyyət tərəfindən səsləndirilən şüarlara şahidlik etməsin, lakin mövcud iqtidarın yola salınması üçün rəşional addımlarımızın şahidi hamı olacaq".

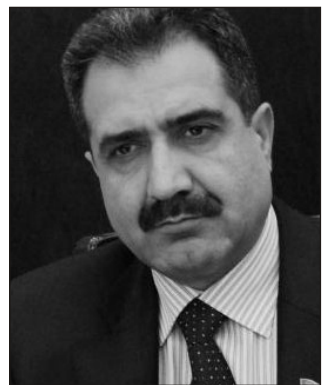
□ E.SEYİDAĞA

"Türk cümhuriyyətləri türk-İslam birliyinə söykənən ev yaratmalıdır"

Fərəc Quliyev: "Avropada artıq mərkəzdənqaçma prosesləri başlayıb"

Almaniyanın Köln şəhərində qondarma "erməni soyqırımı"na abidənin qoyulması planlaşdırılır. Hansı ki, bəzi siyasətlər bunu Almaniyanın Türkiyəyə sünə şəkildə təzyiq göstərmək cəhdi kimi xarakterizə edir.

Məsələ ilə bağlı moderator.az-a açıqlama verən **deputat Fərəc Quliyev** sayt vasitəsi ilə Almaniyanın ölkəmizdəki səfirliyinə müraciət edərək onları olmayan erməni soyqırımına deyil, faşist Almaniyanın törətdiyi yəhudi soyqırımına abidə qoymağa çağırıb: "Almaniya

səfirliyinə təklif edərkən ki, orada qondarma erməni soyqırımına abidə qoymaqdansa, ikinci

Dünya müharibəsində qırılıqları yəhudilərə abidə qoysunlar. Soyqırımı məruz qalan yəhudi xalqına soyqırım abidəsi ucaltınsınlar. Biz də bilək ki, onlar insanlığa hörmətlə yanaşırlar, habelə o dönmədəki alman hökumətinin bu qırğınlara görə məsuliyyət daşdığını etiraf edirlər. Bu çox mühüm məsələdir.

Almaniya türklərə qarşı həmişə neqativ münasibət bəsləyib. Ötən illərdə sığınacaqlarda xeyli türkün yandırılması məsələsi yəqin ki, hamının yadındadır. Militaristlərin, ultra-millətçilərin türklərə qarşı atdığı ad-

dımlar da göz qabağındadır. İkili vətəndaşlıqlarının olmasına baxmayaraq, türkləri Almaniyada icmalar şəkildə yaşamağa sövq edirlər və onları cəmiyyətə inteqrasiya olunmağa qoymurlar.

A.Merkelin bir məşhur çıxışı da olmuşdu. Bütün Avropa Türkiyəni Avropa Birliyində görmək istədiyi zaman Merkel dedi ki, Avropa evi bir xristian klubudur və biz Türkiyəni orada görmək istəmirik. Bu adam faşist təkənkürlü bir şəxsdir və dini baxımdan da rahatsızlığı var.

Mən demişəm və bir daha təkrar edirəm ki, türk cümhuriyyətləri Azərbaycan və Türkiyə də daxil olmaqla, türk-İslam birliyinə, fəlsəfəsinə söykənən bir ev yaratmalıdır. Biz Avropanın qapısını döyməkdən çəkinməliyik. Onsuz da Avropada artıq mərkəzdənqaçma prosesləri başlayıb və özlərinin də vəziyyəti kifayət qədər pisdir".

Hollandiya və Türkiyə arasında münasibətlərin gərginləşməsi ölkəmizdə də əsas müzakirə olunan məsələyə çevrilib. Bir sıra millət vəkili və partiya funksionerləri Türkiyənin tərəfini saxlayaraq Hollandiyanın addımını qınayıb.

Politoloq Şahin Cəfəri moderator.az-a açıqlamasında məsələyə münasibət bildirib: "Ölkəmizdə Türkiyə-Hollandiya münasibətlərində yaranmış gərginliklə əlaqəli reaksiyalar Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin xarakterindən irəli gəlir. İki ölkə arasındakı yaxınlıq barədə uzun-uzadı danışmağa ehtiyac yoxdur, bunu hər kəs bilir. Rəsmi şəxslərin, deputatların, əksər ictimaiyyət nümayəndələrinin məsələyə münasibətinin kökündə məhz bu amil də-

"Azərbaycanda başqa bir siyasi qüvvə hakimiyyətdə olsaydı..."

Şahin Cəfəri: "Türkiyə ilə bağlı istənilən məsələdə rəsmi Ankaranın mövqeyinə verilən dəstəyi təbii qarşılamaq lazımdır"

yanır. Türkiyə bizi bütün beynəlxalq platformalarda dəstək-

ləyir, Azərbaycanın gerçək anlamda strateji tərəfdaş, hətta

müttəfiq adlandırma biləcəyi yeganə dövlətdir. Bu səbəblə Azərbaycan Türkiyə ilə bağlı istənilən məsələdə rəsmi Ankaranın mövqeyinə verilən dəstəyi təbii qarşılamaq lazımdır. Bununla bir növ, Türkiyəyə öz borcumuzu ödəmiş və qardaşlığını nümayiş etdirmiş olur. Yeni əksəriyyət üçün hadisənin mahiyyəti önəm kəsb etmir. Azərbaycanda başqa bir siyasi qüvvə hakimiyyətdə olsaydı, böyük ehtimalla həmin qüvvə də belə mövqə tutacaqdı. Bu, "bir millət, iki dövlət" anlayışından irəli gələn bir məsələdir.

Ermenistan prezidenti Serj Sərkisyanın Moskva səfəri başa çatıb. Dünən səfərin ikinci günü o, Rusiya baş naziri Dmitri Medvedyevlə də görüşə bilib. Bu da o deməkdir ki, işğalçı ölkə başçısının Moskva ziyarəti təkcə siyasi mövzularla, o sırada 2 aprel seçkiləri və Dağlıq Qarabağ problemi ilə deyil, həm də və daha çox, iqtisadi məsələlərlə ilgili olub.

Söhbət öncəliklə Ermənistanın ildən-ildə ağırlaşan iqtisadi izolyasiya durumunu hansısa şəkildə yumşaltmaqdan, Azərbaycan və Türkiyənin Qarabağa görə tətbiq etdiyi kommunikasiya blokadasını yarmaqdan gədir. Bəllidir ki, ötən ayın sonlarında Ermənistanın baş naziri Karen Karapetyanın Gürcüstana etdiyi iki günlük səfərin əsas məqsədlərindən biri 16 ilə yaxındır işləməyən Moskva-Suxumi-Tiflis-İrəvan dəmir yolunu açmaqla bağlı olub. Lakin danışıq konfidensial olsa da, sizə məlumatlara görə, erməni baş nazir bəzi ikinci dərəcəli anlaşmaların imzalanmasına rəğmən, Gürcüstandan əliboş qayıdıb.

Bu da gözlənilən idi. Çünki adicəkilən dəmir yolunun işə salınması təkcə Gürcüstandan asılı məsələ deyil. Bundan ötrü gərək rəsmi Tiflis strateji tərəfdaşlıq və müttəfiqlik münasibətlərində olduğu Azərbaycan və Türkiyənin də razılığını ala. Azərbaycan torpaqları işğal altında qala-qala, belə bir razılığın verilməsi isə istisnadır.

Ermənistanı təlaşdıran həm də ondan yan keçəcək Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolunun artıq işə düşmək üzrə olmasıdır. O halda təcavüzkarın iqtisadi izolyasiyası bir qədər də güclənmiş olacaqdır. Odur ki, İrəvan başına başqa çarə tapmaq zərurətdir. Bu yöndə onun güvəndiyi yeganə himayəçi isə Rusiya ola bilər.

Rusiya baş diplomatından ilginç anons

Kreml Ermənistanı Türkiyədən qapı açmaq istəyir - Ankara və Bakıya Avrasiya tələsi

Gürcüstan yolunun qapalı qalması işğalçı ölkənin blokadasını ilbəil ağırlaşdırır; Rusiya öz satellitinə çıxış yolu axtarışında; Türkiyə Avrasiya İqtisadi Birliyinə qoşularsa, təcavüzkarın blokadası yarıla bilər, ancaq...; Sərkisyanın Moskva səfərinin daha bir pərdəarxası...

Şəksiz ki, Sərkisyanın Moskva səfərinin gündəliyində iqtisadi blokada ilə bağlı məsələlər mühüm yer tutur. Ancaq erməni qaynaqlarının da yaydığı xəbərlərdən belə qənaət hasil olur ki, Rusiya bu yöndə İrəvana təsəlliverici hər hansı söz deməyib, vəd verməyib.

***
Bu arada Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov mövzuya dəxli olan maraqlı açıqlama verib. Belə ki, Rusiya baş diplomatı Dağlıq Qarabağa görə on illərdir qapalı qalan türk-erməni sərhədindən danışıb. Musavat.com-un məlumatına görə,

"Regioanal Post - Caucasus" jurnalına müsahibəsində Lavrov deyib ki, Moskva Türkiyə ilə Ermənistan arasında danışıqlara yardımçı olmağa hazırdır və belə danışıqları yalnız alqışlayardı. Onun sözlərinə görə, "2007-2009-cu illərdə (Sürx protokollarının da gündəmdə ol-

siz ki, ümumi regionun faydasına işləyəcək".

***
Dünya okeanına heç bir çıxışı olmayan, Rusiya ilə quru sərhəddən məhrum Ermənistanın iqtisadi xilasını sözsüz ki, ya Azərbaycanla, ya da Türkiyə ilə sərhədin açılmasından keçir.

Gürcüstan birmənalı qərbyönlü siyasət yürütdüyü üçün bu xüsusda önəmli və aktual deyil. Həm də Ermənistanın xarici aləmə çıxışı daha çox Azərbaycan və Türkiyə hesabına mümkün sayılır.

Erməni toplumunda isə belə bir rəy get-gədə qatılmaqdadır ki, ölkənin ağır iqtisadi duruma düşməsində Rusiya ilə müttəfiqlik əlaqələri də mühüm rol oynayır. Bu isə işğalçı ölkədə rəsmi Kremlə qarşı artan ictimai narazılıq deməkdir. Belə bir narazılığın "qırmızı xətti" keçməməsindən ötrü Moskva nə(lər)sə etmək zərurətdir - bir şərtlə ki, Kremlin bölgədəki köklü maraqları zədə almasın.

Ehtimal ki, Azərbaycanla yanaşı, Türkiyəni də Avrasiya Birliyinə qoşmaqla bağlı ara-sıra səslənən fikir-təkliflərin arxasında həm də bu hədəf durur: qaradaş ölkəni Qərb iqtisadi-siyasi və təhlükəsizlik məkanından qoparıb Ermənistanın da daxil olduğu Avrasiya Birliyi məkanına çəkmək və ardınca bu məkan çərçivəsində öz geosiyasi maraqlarını təmin etmək, paralel surətdə işğalçı ölkədə anti-Rusiya ovqatını sənətmək. Yəni "bir gülləyə bir neçə dovşan vurmaq", o cümlədən işğalçı ölkəyə Türkiyədən qapı açmaq.

Lakin Türkiyə qeyd-şərtsiz, Azərbaycanın köklü maraqlarını ciddiylə almadan buna gedəmi, Kremlin Avrasiya tələsinə düşəmi? Cavab aydındır. O zaman yalnız bir yol qalır. Onu da ABŞ-ın Ermənistandakı səfiri Riçard Mayls az öncə İrəvanda belə ifadə eləmişdi: "Qarabağ problemi çözülmədən, sərhədlər açılmadan Ermənistanın iqtisadi inkişafı mümkün deyil".

Maraqlıdır ki, Sərkisyanın cəmi bir həftə öncə Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Moskva da olub. İstisna deyil ki, Putin-Ərdoğan görüşündə bu və digər məsələlər də müzakirə predmeti olub.

□ **Siyasət şöbəsi**

Xankəndi qumarbazını Kreml üçün vazkeçilməz edən səbəb

Sərkisyanın Rusiyadan 2 aprel dəstəyinin sirri; **Elçin Mirzəbəyli**: "Moskva Dağlıq Qarabağı "kökə" kimi əlində saxlayıb"

Rusiya hökumətinin Ermənistanda keçiriləcək 2 aprel parlament seçkiləri öncəsi hazırkı prezident Serj Sərkisyanı açıq dəstəyi bir daha özünü büruzə verdi. Erməni rəhbərin Rusiya səfəri bir çox suallara aydınlıq gətirdi. O, şimal qonşumuz olan ölkədə prezident Vladimir Putin və baş nazir Dmitri Medvedyev tərəfindən ən yüksək səviyyədə qarşılandı.

Ermənistan prezidentinin Rusiya səfərinin əsl səbəbləri gizlədilsə də, ziyarətin dövlətlərarası əməkdaşlıqla bağlı olduğu deyilsə də, əksəriyyəti əsl niyyətin parlament seçkiləri olduğu düşünür. Əgər bu səfərə qədər Kremlin sabiq prezident Levon Ter-Petrosyanı da dəstək verə biləcəyi ilə bağlı fikirlər dolaşırdısa, artıq Sərkisyanın havadanın köməyi ilə 2 aprel seçkilərinin indidən müqəddəratını həll etdiyi deyilir.

Sərkisyan hökumətinə Putin Rusiyasının etimadının azal-

maması ilə bağlı bir sıra fikirlər var. Onun Dağlıq Qarabağla bağlı siyasətinin rəsmi Moskvanı qane etdiyi üçün rəqibi Levon Ter-Petrosyan üzərində indidən ciddi üstünlük əldə etdiyi vurğulanır. Səbəb kimi də vaxtilə Ter-Petrosyanın məhz Qarabağla bağlı atdığı bəzi addımların hakimiyyətdən gedişi ilə nəticələnməsi göstərilir.

Digər tərəfdən, sabiq prezidentin uğur qazanacağı halda Ermənistanda Qərb meyillərinin artma ehtimalı önə çəkilir. Çünki zamanında hakimiyyətdən

Elçin Mirzəbəyli

gedişinə səbəbin Kreml olduğunu Ter-Petrosyan bilməmiş deyil və bu sarıdan Rusiyaya indidən arxalanmayacağı ehtimalı yüksəkdir.

Rəsmi Moskva isə heç şübhəsiz himayəsində bəslədiyi bir

ölkənin bu siyasəti ilə heç zaman barışa bilməz. Bu baxımdan, Putinin indidən ehtiyatı əldən vermədiyi və 2 aprelə bağlı tədbiri tərpəndiyi qeyd olunur.

Politoloq Elçin Mirzəbəyli Sərkisyanı Rusiya üçün vazkeçilməz edən amilləri bu cür sadaladı: "Kremlin Sərkisyanı dəstək verəcəyi gözlənilən idi. Çünki indikindən daha ağır şərtlər altında hakimiyyətdə qalmaq, yaxud hakimiyyəti bir formadan başqa formaya transformasiya etmək istəyən və bunun üçün yalvaran 2-ci bir adam yox idi. Amma bununla yanaşı, Moskva Sərkisyanı nəzarətdə saxlamaq və şərtlərini diktə etmək üçün alternativ variantlar yaratmağı da unutmadı. Öncə əks düşərgədən Ter-Petrosyan xətti işə salındı. Sonra isə Sərkisyanın bütün manevar imkanlarının məhdudlaşdırılması üçün onun öz komandası

zım gələcək. İndiki halda isə Moskva Dağlıq Qarabağı "kökə" kimi əlində saxlayıb. Ermənistanı göstərir, ümid verir, müharibə təhlükəsi isə daim zop kimi Ermənistanın başının üstündə dayanıb. Bu, həm iqtisadi, həm də siyasi baxımdan Rusiya üçün daha sərfəlidir".

Politoloq Ermənistanda Rusiya əleyhinə olacaq bir qüvvənin olmadığını da qeyd etdi: "Ermənistanda indiki halda Rusiyaya başağsı ola biləcək siyasi qüvvə yoxdur. Bu ölkənin müxalifəti də, iqtidarı da Rusiyanın işarəsi ilə hərəkət edir. Heç şübhəsiz ki, əsas amil seçkilər olub. Danışıqların nəticəsi isə aprelin 2-dən sonra belli olacaqdır. Əslində Sərkisyan Moskva ilə şərtlərlə danışa biləcək gücə malik siyasi fiqur da deyil. Dəstək almaq üçün danışıqlar aparmalı və məqbul şərtlər irəli sürməlisən. Sərkisyan ən yaxşı halda nədənsə gileylənə, incidiyini büruzə verə bilər. Qənaətimə görə, o, Moskvaya hakimiyyət üçün hər şeyə hazır olduğunu bir daha bəyan etmək üçün getmişdi. Müzakirə predmeti olduğu bildirilən digər məsələlər isə sadəcə görüntü xarakteri daşıyırdı. Çünki Rusiya-Ermənistan münasibətlərində "müzakirə" adlanan prosesin adı əslində təlimatdır. Sərkisyan da təlimatını aldı, nəticəsini aprelin 2-dən sonra görəcəyik".

□ **Cavanşir ABBASLI**

Hollandiyada martın 15-də keçirilən parlament seçkilərinin nəticələri bəlli olub. Baş nazir Mark Ryuttenin başçılıq etdiyi Azadlıq və Demokratiya Uğrunda Xalq Partiyası (VVD) parlamentdə 33 millət vəkili ilə təmsil olunacaq. İslama və əcnəbilərə düşmən münasibəti ilə seçilən Vildersin lideri olduğu ultra sağ Azadlıq Partiyası (PVV) isə seçkilərdə ikinci nəticəni göstərmişdir.

Deputat sayını artırmağa görə Yaşıl Sol Partiyası üçün seçki uğurlu sayıla bilər. Bu partiya millət vəkili sayını 4-dən 14-də çıxarmağı bacarıb. Bu partiyanın rəhbəri mərkəşli ata və indoneziyalı ananın övladı Jesse Klaverindir. Seçkilərin nəticələrinə görə, azı 4 partiyadan ibarət koalisiya hökumətinin qurulması gözlənilir. Hollandiya parlamentinin aşağı palatası dörd illik müddətə seçilir və 150 yerdən ibarətdir. Ölkə hökuməti parlament çoxluğu əsasında formalaşdırılır.

Son günlər Hollandiya hökuməti ilə problemlər yaşayan türklər üçün də seçkinin nəticələri müsbət mənada sürpriz olub. Belə ki, Hollandiyada yaşayan türklərin 2 il öncə qurduğu DENK Partiyası parlamentdə düşə bilib. Parlamentdə 3 yer qazanmaqla bu partiya yarandığı qısa müddətdə böyük uğura imza atmış olub və Türkiyədə, eləcə də bütün türklər arasında böyük sevinclə qarşılanıb.

Bu partiyayı Hollandiya Leyboristlər Partiyası üzvlüyündən çıxarılan türk deputatlar Tunahan Kuzu və Səlcuq Öztürk qurub. DENK Partiyası 2015-ci il fevralın 9-da təsis edilmişdir. Bu siyasi təşkilat daha çox krallıqdakı etnik azlıqların haqlarını müdafiə edir.

Tunahan Kuzu və Səlcuq Öztürk 2014-cü il noyabrın 14-də Leyborist Partiyasının inteqrasiya siyasətinə səs vermədikləri üçün təşkilatdan çıxarılmışlar. Noyabrın 15-də türk millət vəkili partiyasının siyasətinin daha da sərtləşdiyini və ifrat sağ meyilləndiyini bəyan edərək, bu prosese qarşı yeni bir hərəkat quracağını bə-

Türklərin yaratdığı partiya Hollandiya parlamentində

İraqi partiya ali qanunverici orqana seçkilərdə birinci ola bilmədi...

yan ediblər. Fləmand dilində "DENK" sözünün mənası "Düşün" deməkdir.

Tunahan Kuzu seçkidən sonra ilk açıqlamasında "Səlcuq Öztürk ilə partiya qurduğumuzda xəyalımız vardı və biz bunu indi gerçəkləşdirdik. Yabancı kökenlilər birlik olaraq bu başarıyı əldə etdik. Hollandiyada artan irqçilik və İslamofobiya qarşı ən gözəl cavabı oy-

larınla verdiniz. Hollandiya hamımızdır", - deyərək hər kəsə təşəkkür etmişdir.

Avropada heç bir zaman yabançı kökenlilərdən ibarət bir partiyanın seçkilərə qatılmadığını ifadə edən Kuzu "Biz bu insanların səsinə diqqət etməyərək, bu gün hamımız birlikdə tarix yazdıq" bəyanatını vermişdir.

Siyasi ekspertlərə görə,

Hollandiyada keçirilmiş seçkidə irqçi Vildersin Partiyasının birinciliyi qazana bilməməsi müsbət haldır. Sistem partiyaları qalib gəlmişdir. Bu hadisə Avropada radikal sağ və populist dalğının qarşısının alınması, ənənəvi liberal düzənin qorunması baxımından önəmlidir.

T.Kuzu 1981-ci ildə İstanbulda doğulmuşdur. Kiçik yaşlarında Hollandiyanın Maassluis şəhərinə köçmüş və orada böyüyüb. 2001-ci ildən 2006-cı ilə qədər Erasmus Universitetində idarəetmə ixtisasına yiyələnib. 2008-ci ildə Hollandiyanın İşçi Partiyası millət vəkili olaraq Rotterdam bələdiyyəsinin məclisinə seçilib. 2012-ci ilə qədər bu vəzifədə olan Kuzu 2012-ci ildə yenə İşçi Partiyasının deputatı olaraq Hollandiya Parlamentinə seçilib. 13 noyabr 2014-cü ildə eyni partiyadan millət vəkili olan Səlcuq Öztürk ilə birlikdə partiyadan xaric edilmişdir. 2015-ci ilin 9 fevralında DENK Partiyasını təsis etmişdir.

Səlcuq Öztürk isə 8 aprel 1978-ci ildə Ankaranın Şərifliköşür bölgəsinin Büyükkışla qəsəbəsində doğulmuşdur. Kiçik yaşlarından Hollandiyaya köçmüş və orada böyüyüb. 1998-ci ildə Hollandiyanın İşçi Partiyasında millət vəkili olaraq Roermond bələdiyyəsinin Məclisinə seçilib. Öztürk eyni zamanda 2011 və 2012-ci illərdə Limburg vilayətinin Məclisində millət vəkili olmuşdur. 2012-ci ildə isə yenə İşçi Partiyasının millət vəkili olaraq Hollandiya parlamentində təmsil olunmuşdur.

Etibar SEYİDAĞA

Rus ekspert: "Lukaşenko devriləcək"

"Artıq 25 ildir ki, Aleksandr Lukaşenko Kremlə oyun oynayır". Axar.az xəbər verir ki, bunu "Obozrevatel" saytına açıqlamasında rusiyalı politoloq Andrey Piontkovski söyləyib. O, Belarus prezidentinin hazırda təhlükə qarşısında olduğunu bildirmişdir: "Moskva və Minsk arasında çətin münasibətlər 25 ildir davam edir. Yeltsin dövründə Kreml Lukaşenkoya dövlət çevrilişi etməyə kömək etmişdir. Moskva bununla ümid edirdi ki, Belarus Rusiyaya birləşəcək, amma Lukaşenko artıq 25 ildir ki, Kremlə oyun oynayır. Lukaşenko həm Yeltsin, həm də Putinə aldatmışdır. İndi o, postsovet məkanında ən parlaq siyasətçi sayılır. Belarus lideri hazırda təhdid altındadır. Bir tərəfdən ona qarşı saray çevrilişi ola bilər, digər tərəfdən isə Belarusda müxalif hərəkat güclənə bilər. Kreml Minskdəki situasiyadan istifadə etməyə çalışacaq".

ABŞ rəsmisi: "Rusiyaya heç vaxt güvənmək olmaz"

"Rusiyaya heç vaxt güvənmək olmaz". Axar.az xəbər verir ki, bunu "NBC Nyus"ə müsahibəsində ABŞ-ın BMT-dəki səfiri Nikki Xeyli söyləyib. "Rusiya tərəfindən olan təhdidlərə ciddi yanaşmalıyıq. Biz heç vaxt Rusiyaya güvənə bilmərik", - o bildirmişdir. Qeyd edək ki, Xeyli əksər respublikaçılar kimi Rusiyaya qarşı sərt siyasətin tərəfdarıdır.

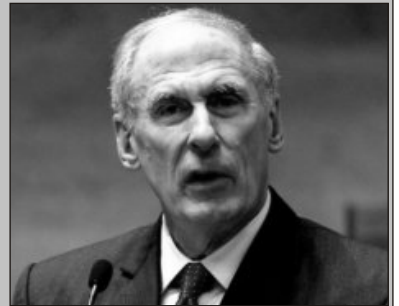
Milli Kəşfiyyat İdarəsi 73 yaşlı Koutsu həvalə olundu

ABŞ Senatı sabiq senator Deniyel Koutsu Milli Kəşfiyyat İdarəsinin rəisi vəzifəsinə təsdiqlənmişdir.

"RIA Novosti" agentliyinin verdiyi xəbərə görə, bunu Senatda keçirilən səsvermənin nəticələri göstərmişdir.

73 yaşlı D.Koutsu on ildən çox Senat üzvü, bundan əvvəl isə dörd il Nümayəndələr Palatasında çalışmışdır. Senatın kəşfiyyat üzrə xüsusi komitəsinin üzvü olub. Kiçik Corc Buşun prezidentliyi dövründə isə D.Koutsu ABŞ-ın Almaniyaadakı səfiri olmuşdur.

Qeyd edək ki, ABŞ-ın Milli Kəşfiyyat İdarəsinin rəisi, Mərkəzi Kəşfiyyat İdarəsi və Federal Təhqiqatlar Bürosu daxil olmaqla, 17 ABŞ xüsusi xidmətinin fəaliyyətini əlaqələndirir.

Türkiyə NATO ilə birgə tədbirləri dayandırır

Ankaranı qəzəbləndirən Almaniya və Hollandiyanın türklərin referendum öncəsi təbliğatına icazə verməməsidir

Türkiyə NATO-nun tərəfdarları ilə bəzi təlim planlarını və bir neçə sahədə əməkdaşlığı dayandırmağa qərar vermişdir. "Reuters" xəbər agentliyinin diplomatik mənbələrindən aldığı məlumata görə, NATO-nun 2017-ci ildə Avropa Birliyinə (AB) üzv olmaqla əməkdaşlığını nəzərdə tutan proqramı bloklamaq, o cümlədən siyasi tədbirlər, təhsil proqramları, layihələr və hərbi təlimlər təxirə salınmışdır.

Türk rəsmiləri bu haqda məlumat verməmişdir.

Türkiyəni qəzəbləndirən AB ölkələrindən Almaniya və Hollandiyanın türklərin referendum öncəsi təbliğatına icazə verməməsidir. Aprelin 16-da Türkiyədə konstitusiyaya düzəlişlərlə bağlı səsvermə olacaq və Türkiyə liderləri türklərin çox olduğu Avropa ölkələrində də seçki kampaniyası aparmaq istəyirdilər.

Britaniyanın "The Daily Mail" qəzeti Hollandiyada 400 min, Almaniya isə 1.4 milyon türkün yaşadığını, onların İstanbul, Ankara və İzmirdən sonra ən böyük elektorata sahib olduğunu vurğulayır.

Amma Hollandiya keçən həftə Türkiyənin xarici işlər nazirinin təyinatının icazə vermədi, iki başqa türk nazirini də ölkəyə buraxmaqdan qəzəbləndirdi. Ancaq hər biri NATO-ya

üzv olduğundan Türkiyə nə Hollandiyaya, nə də Almaniya ilə əməkdaşlığı bloklaya bilər. Adının açıqlanmasını istəməyən NATO rəsmisinin "Reuters"ə bildirdiyinə görə, Türkiyənin hədəfi yəqin ki, Avstriyadır. Avstriya NATO üzvü deyil, aliyans tərəfdaş ölkədir. Avstriya da türklərin referendum öncəsi tədbirlərinə icazə verməyib. Həm də ötən il Avstriya Avropa Birliyini Türkiyənin quruma daxil edilməsi ilə bağlı danışıqları dayandırmağa çağırıb. Səbəb kimi Türkiyədə çevriliş cəhdindən sonra baş verənləri, 10 minlərlə adamın "təmizləmə" əməliyyatlarına qurban getdiyini - ya həbsə atıldığını, ya da işdən qovulduğunu göstərmişdir.

"Hazırkı durum və bu durumun tərəfdarlarla əməkdaşlıq proqramlarına təsiri bizi məyus edir. Türkiyə ilə Avstriyanın aralarındakı məsələni tezliklə həll

edəcəklərinə ümidliyik". NATO rəsmisi "Reuters"ə müsahibəsində belə deyib.

Türkiyənin əməkdaşlıq proqramlarını blokladığını Avstriyanın Müdafiə Nazirliyi təsdiqləyib, amma bunun onlara hələ ki bir təsiri olmadığını bildirmişdir. "Reuters" isə Türkiyənin bu addımının 22 NATO tərəfdaşına, o cümlədən İsveç, Gürcüstan və Kosovo kimi Əfqanıstana missiya göndərmiş bəzi ölkələrə təsir ediyini yazır.

Daha bir NATO rəsmisi problemin siyasi xarakter daşdığını, Türkiyədə referendum keçirildəndən sonra proqramların bərpası edilməsinə inandığını söyləyib.

NATO-ya üzv olmayan ölkələr isə Türkiyənin bu addımının əməkdaşlığı əngəllədiyini, aliyans müttəfiqləri və tərəfdaşlarının birgə fəaliyyətinə zərər vurduğunu deyirlər.

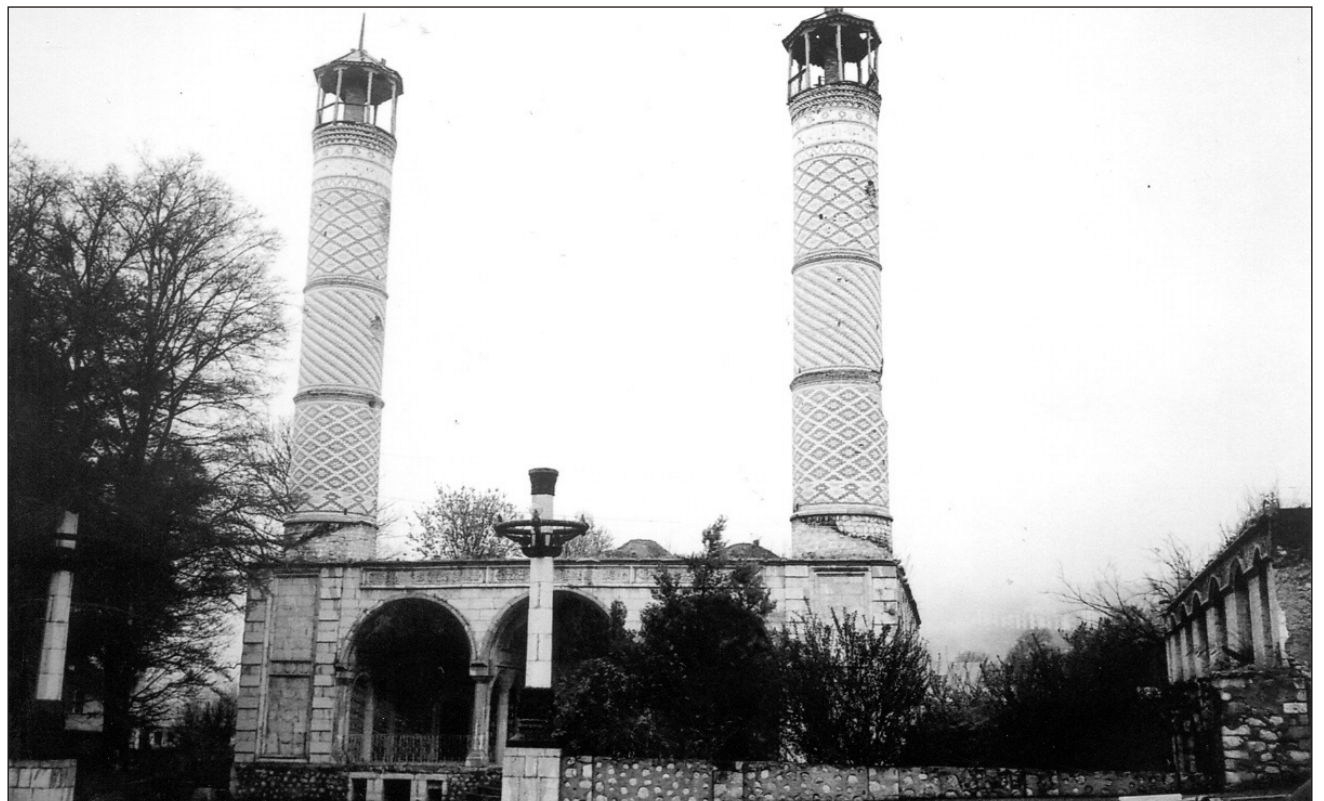
Son bir həftə Qarabağ məsələsi ətrafında müəyyən siyasi-diplomatik canlanma ilə qeydə alındı. Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin Fransaya, Ermənistan prezidenti Serj Sərkisyanın isə Fransa və Rusiyaya səfərləri problemi ən azından ATƏT-in Minsk Qrupunun iki həmsədr ölkəsinin diqqətinə gətirdi. Konfliktin həllində irəliləyişə yönəlmiş sülh danışıqlarının bərpasına ümidləri artırdı.

Qriqori Trofimçuk

Azərbaycan liderinin Parisə səfəri və səfər çərçivəsində fransalı həmkarı ilə görüşü, görüş çərçivəsində tərəflərin Qarabağ mövzusunda bəyanatları haqda məlumat verilib. Azərbaycanın dövlət başçısının erməni lobbisinin ən güclü olduğu ölkələrdən biri kimi Fransaya səfəri xüsusilə önəm daşıyırdı.

Sərkisyan isə belli olduğu kimi, Fransadan sonra Rusiyaya yollanıb. Moskvada onunla rusiyalı həmkarı Vladimir Putin arasında keçirilən görüşün nəticəsi ilə bağlı bəyanat qəbul edilib. Rusiya prezidenti Vladimir Putin Dağlıq Qarabağda tərəflərin qəbul edəcəyi hər hansı sülh yoluna dəstək verməyə

Güc mərkəzlərinin insafına qalan nizamlama - Qarabağ danışıqları dalandan çıxacaq mı?

Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin Paris və Moskva səfərlərinin ortaya çıxardığı əsas qənaət; **rusiyalı politoloq: "Kremlə nizamlama prosesindən sıxışdırıla bilər..."**

Azərbaycan XİN: "İrəvan danışıqlar üçün şərt qoya bilməz"

"Qarabağ münaqişəsinin həlli üzrə substantiv danışıqlara başlamağa Ermənistan tərəfindən dövlət başçısı səviyyəsində qeyd-şərtin qoyulması Ermənistan tərəfindən qəsdən danışıqların pozulması, boykot və şantaj edilmişdir. Danışıqlara başlamaq üçün hər hansı şərtin irəli sürülməsi qəbul edilməzdir və ümumiyyətlə, münaqişənin həlli üzrə bütün baza sənədlərinin mahiyyətinə və ruhuna ziddir".

Bunu Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev Ermənistan prezidenti Serj Sərkisyanın İspaniyanın «Efe» agentliyinə verdiyi müsahibəsində səsləndirdiyi bəyanatlarına cavab olaraq, «Efe» agentliyinə "Bakı hesab edir ki, Qarabağ danışıqlarına hər hansı qeyd-şərtin qoyulması şantajdır" müsahibəsində deyib (Trend). H.Hacıyev 2016-cı ilin iyun ayından Ermənistanın bütün görüşlərdən qaçdığını deyib. Onun sözlərinə görə, prezidentlərin Vyana və Sankt-Peterburq görüşlərində müzakirə olunan məsələlərin mahiyyəti ondan ibarətdir ki, insidentlərin araşdırılması mexanizmi, humanitar məsələlər və münaqişənin həlli üzrə substantiv danışıqlar paralel və sinxron şəkildə aparılmalıdır.

XİN rəsmisi deyib: "Ermənistanın substantiv danışıqlardan imtina etməsi davamlı şəkildə siyasi-hərbi təxribatlar və hərbi avantürə, Ermənistanın siyasi-hərbi rəhbərliyinin müharibə çağırışlı ictimai açıqlamaları, seçkiqabağı daxili siyasi mühitin manipulyasiya edilməsi, işğal olunmuş ərazilərdə öz hərbi imkanlarının artırılması, hərbi təlimlərin keçirilməsi və işğal olunmuş ərazilərin demografik tərkibinin dəyişdirilməsi ilə müşayiət olunur".

Bütün bunların Ermənistanın açıq şəkildə Azərbaycan ərazilərinin ilhaq siyasəti yürütməsinin göstəricisi olduğunu deyən H.Hacıyev Azərbaycan münaqişənin həlli üzrə substantiv danışıqlara hazır olduğunu da qeyd edib.

davam edəcəklərini bildirib. "Rusiya Azərbaycanla Ermənistan arasındakı Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı tərəflərin qəbul edəcəyi həllə yoluna istər Minsk Qrupu vasitəsilə, istərsə də İrəvan və Bakı arasında birbaşa danışıqlar çərçivəsində hər cür dəstək verməyə davam edəcək", - deyərək Kreml başçısı vurğulayıb.

Məlumatlara görə, Putinlə Sərkisyan həmçinin münaqişənin həlli üçün güc tətbiq etməmək, güc işlətməyə cəhd kimi addımlardan çəkinmək üçün, habelə konfliktin ölkələrin ərazi bütövlüyü, bərabərlik və xalqların hüquqlarının tanınması prinsipləri əsasında sülh yolu ilə həll olunmasına sadıqlıqlarını təsdiq edib.

Göründüyü kimi, əslində Moskvanın Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinə yanaşmasında prinsiplə dəyişiklik yoxdur. Kreml yenə də "tərəflər razılığa gəlsin, biz qarant durmağa hazırıq" mövqeyindən çıxış edir. Moskva ilə İrəvanın münasibətlərinin səviyyəsi, işğalçı ölkənin Rusiyadan hansı asılılıqda olduğu nəzərə alınarsa, bu mövqe faktiki surətdə Kremlin problemin həllindən öz yaxasını kənara çəkmək, onun həllinə girişməkdən yayınmaq anlamını verir. Çünki indi də təcavüzkar tərəfə ən güclü təsir və təzyiq imkanı məhz Moskvaya məxsusdur.

Azərbaycan prezidentinin Fransa, Ermənistan prezidentinin isə Rusiya və Fransa səfərlərinin nəticələri siyasi analitiklərin də diqqət mərkəzindədir. Məsələn, müsahibələri görə, Putinlə Sərkisyan arasındakı Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı tərəflərin qəbul edəcəyi həllə yoluna istər Minsk Qrupu vasitəsilə, istərsə də İrəvan və Bakı arasında birbaşa danışıqlar çərçivəsində hər cür dəstək verməyə davam edəcək", - deyərək Kreml başçısı vurğulayıb.

düşməsinə də diqqət yönəldir: "Fikrimcə, bu, məqsədli şəkildə edilməyib. Ancaq avtomatik şəkildə belə təəssürat yaranır ki, Bakı nizamlama perspektivlərinə dair cavabları bu cavabları tapmağa ümidli olduğu yerdə axtarır. Xüsusən də fevraldakı kəskinləşmədən sonrakı qarışıq situasiya fonunda - nədən sonra ki, hər hansı diplomatik aktivlik olmayıb - bu təmaslar az önəm kəsb etmir. Halbuki ötən ilin aprel hadisələrindən sonra sülh danışıqlarında fəallıq olmuşdu".

Qeyd edək ki, prezident İlham Əliyev Fransaya martın 13-də səfər edib və Fransa Şirkətlər Hərəkatının (MEDEF) biznes şurasının üzvləri ilə mühüm görüşlər keçirib. Ölkə başçısı martın 14-də isə Parisdə, Yelisey sarayında Fransa prezidenti Fransua Ollandla görüşüb. Görüşün yekununda iki ölkə arasında istisadi sahədə bir sıra sənədlər imzalanıb.

Sözsüz ki, bu qəbildən görüşlər Qarabağla bağlı Ermənistanla aparılan təbliğat savaşında mühüm rol oynayır. Ən azından o səbəbə ki, beynəlxalq hüququn təsbit edilməsi xeyli dərəcədə böyük dövlətlərin, güc mərkəzləri və demokratiya paytaxtlarının iradəsindən asılıdır, nəinki beynəlxalq təşkilatların qərar-qətnamələrindən. Təəssüf ki, XXI əsrin acı realitələrindən biri də siyasi münasibətlərdə "Güclü həmişə haqlıdır" tezisinin hələ də öz qüvvəsini saxlamasıdır. İki paytaxta edilən üç səfərin doğurduğu əsas qənaət də budur.

"Prezident İlham Əliyev Ollandla görüşdə Ermənistanı qoyulacaq investisiya ilə bağlı Sərkisyanın verdiyi yalançı məsajların qarşısını aldı. Sərkisyan əvvəllər də Ollandla görüşdə Dağlıq Qarabağ istiqamətində tərəfdaşlıq müqaviləsinin imzalanmasında hər bir millətin öz müqəddəratının həll olunmasını ortaya atmışdı. Məhz Azərbaycan prezidentinin konkret bəyanatları Fransada Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü əsas məsələ kimi ortaya

Azərbaycanda bölgələrdə yaşayan gənclərin tələbə adını qazanması onların həyatlarını çətinləşdirir. Bəzi hallarda isə ümumiyyətlə, əcəllərini yaxınlaşdırır. Bunun bir səbəbi odur ki, ölkədə uzun illərdir universitetlər, kolleclər tələbələrini yataqxana ilə təmin edə bilmirlər. Nəticədə isə yataqxanasız universitetlərin məzarda yatan tələbələrinin sayı gündəgün artır.

Son bir həftədə Bakıda ümumilikdə 8 tələbənin ölümü ilə nəticələnən ard-arda faciəvi hadisələrin şahidi olduq.

Belə ki, öncə martın 9-da Bakı-Sumqayıt yolunda hərəkət edən "Ford" markalı avtobusun qəza törətməsi nəticəsində səhər Bakıdan Sumqayıt Dövlət Universitetinə dərsə gedən 6 tələbə dünyasını dəyişdi, 17 nəfər isə yaralandı. Bu hadisənin ardınca isə martın 15-də Xırdalanda bir mənzildə ikisi tələbə olmaqla, 5 nəfər qadının meyiti tapıldı. İlk araşdırmalara görə, onların dem qazından boğularaq ölməsi ehtimal olunur.

Bütün bu kimi hadisələr Azərbaycanda universitetlərin, kolleclərin tələbə yataqxanalarının olmaması məsələsini bir daha aktuallaşdırır. Əgər universitetlərin, kolleclərin normal şəkildə yataqxanaları olsaydı, bu gün ən azından Xırdalanda baş verən hadisənin şahidi olmazdıq...

Bəs Azərbaycanda hansı universitetlərin tələbə yataqxanaları var və onların vəziyyəti necədir?

Bakıda və Sumqayıtda təhsil alan tələbələrin böyük bir qismi kirayə mənzillərdə yaşayırlar. Bunun əsas səbəbi uni-

Tələbələrini ölümə aparən... yataqxana problemi

Mələhət Mürşüdlü: "Hökumət yataqxanalarla bağlı problemi həll etməlidir"

versitetlərin tələbələrini yataqxanalarla təmin edə bilməməsidir.

Xırdalanda baş verən hadisə zamanı dünyasını dəyişən Mələk Abbasova və Turanə Xanlayeva Bakı Dövlət İqtisadiyyat və Humanitar Kollecinin ikinci kursda oxuyublar. Onlar Xırdalanda kirayə mənzildə yaşayırmışlar.

Bakı Dövlət İqtisadiyyat və Humanitar Kollecinin yataqxanası olmadığı üçün rayondan gələn tələbələr kirayə mənzillərdə qalmaq məcburiyyətindədirlər.

Kolleclər bir kənara, yuxarıda da qeyd etdiyimiz kimi, yüzlərlə tələbəsi olan universitetlərimizdə də vəziyyət eynidir. Məsələn üçün, 18 mindən çox tələbənin təhsil aldığı Bakı Dövlət Universitetinin tələbə şəhərciyi illərdir ki, xarabalığa bənzəyir. Belə ki, 2013-cü ildən etibarən şəhərciyin 3, 4, 5 sayılı binaları tam sökülüb. Məqsəd isə universitetin 2019-cu ildə keçiriləcək 100 illik yubileyinə qədər yeni yataqxananın inşa edilməsi olub. Lakin hələ də tikinti işlərinə başlanılmayıb.

Universitetdən bildirirlər ki, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Hacıbala Abutalıbov onların layihə ilə bağlı müraciətlərinə cavab vermir. Qeyd olunur ki, Maliyyə Nazirliyi tərəfindən layihəyə vəsait ayrılması üçün icra hakimiyyəti tərəfindən inşaat sənədi verilməlidir. Lakin onlar bu sənədin verilməsini gecikdirirlər. Sənədin isə nə zaman verilecəyi məlum deyil.

İqtisad və Pedaqoji universitetlərin mətbuat xidmətlərindən "Yeni Müsavat"a verilən

məlumatla görə, tələbə yataqxanalarının bütün binalarında məcburi köçkünlər yaşayırlar. Bu səbəbdən universitetlər tələbələrini yataqxana ilə təmin edə bilmirlər.

Texniki Universitetin 4 sayılı yataqxana binası istisna olmaqla, digərlərində məcburi köçkünlər məskunlaşmışdır. Yataqxanada yaşayan tələbələr isə buradakı şəraitdən heç də razı deyillər. Bildirirlər ki, nə təmizlik, nə də kommunal xətlərin vəziyyəti müasir tələblərə cavab vermir.

Xarici Dillər Universitetinin nəzdində olan 2 yataqxanadan birində məcburi köçkünlər məskunlaşmışdır. Digər yataqxanada bir hissəsində məcburi köçkünlər yaşasalar da orada təxminən 200-ə qədər tələbənin yaşaması üçün şərait olmadığı bildirildi.

Yeganə Azərbaycan Tibb Universitetinin tələbə yataqxanasında vəziyyət yaxşıdır. Bu universitetdə təhsil alan tələbələrin sözlərinə görə, hazırda universitetin 5 tələbə yataqxanası fəaliyyət göstərir. Bunlardan ikisi qızlar, ikisi oğlanlar üçündür. Digər yataqxanada isə xarici tələbələr qalır. Universitet toplam 1000 nəfərə yaxın tələbəni yataqxana ilə təmin edə bilər.

Q Əİ RAİS

Türkiyəli biznesmenin Bakıda yumurta davası siyasiləşdi

Azərbaycan Qaçqınlar Cəmiyyətinin sədri bəyanat yaydı; Aslan İsmayılov isə "özünüzü yormayın, gedin, iş adamının pulunu ödəyin" dedi

"Xəmsə-M" MMC-nin rəhbəri Mürvət Həsənlinin Türkiyənin ən iri toyuq məhsulları müəssisəsi olan "Emre Piliç Gıda Sənayi və Ticaret Limited" şirkətinin təxminən 1,7 milyon ABŞ dolları məbləğində pul vəsaitini ələ keçirməsi işi artıq siyasiləşməyə başlayıb.

Azərbaycan Qaçqınlar Cəmiyyətinin sədri Əziz Ələkbərli şirkətlə bağlı bəyanat yayıb.

Ə.Ələkbərlinin modern.az-a yolladığı həmin bəyanatda deyilir: "Bugünlərdə Türkiyənin aparıcı şirkətlərindən olan "Əmrə piliç" şirkətinin təsisçisi, Türkiyə İş Adamları Birliyi İdarə Heyətinin üzvü Ömür Oralın Bakıya gələrək burada mediya nümayəndələrini toplaşdırıb, mətbuat konfransı keçirməsi və bu mətbuat konfransında Qərbi Azərbaycan qaçqınlarını və bütün Qərbi Azərbaycan əsilli insanları təhqir etməsi cəmiyyətimizin üzvləri tərəfindən qəzəblə qarşılanıb. Cənab Ömür Oral mətbuat konfransında çıxış edərək, təsisçisi olduğu şirkətin ortaqlarından ikisinin erməni əsilli olduğunu etiraf etmiş, lakin onları İstanbul doğumlu olduğuna görə türk adlandırmış, ticari mübahisəsi olduğu Azərbaycan iş adamını

isə Ermənistan (Qərbi Azərbaycan) doğumlu olduğuna görə erməni adlandırmışdı. Bununla ürayi soyumayaraq, bu fikrini üç dəfə təkrar etmişdi: "Mən indiyə qədər istəyirəm: Ermənistanın doğulanını ermənidir, İstanbulda doğulanını ermənidir?" 2008-ci ildən Azərbaycan da ticarət qurub, illər boyu buradan milyonlar qazanan bir adamın yüz minlərlə Qərbi Azərbaycan doğumlu Azərbaycan vətəndaşını bu cür təhqir etmə-

sini, ortaqları Arto Sevan Oskayanı və Andranik Raffi Bozaçıyanı isə türk adlandırmamasını Azərbaycan xalqını ələ salmaqdan başqa bir şey hesab etmirik. Cənab Ömür Oral heç olmasa ortaqlarının "yan" soyadından və "Sevan", "Andranik" adlarından utanıb xəcalət çəkməli və yadına salmalı idi ki, Bozaçıyanın adını daşıdığı Andranik 1914-1915-ci illərdə Sarıqamışda, Türkiyənin başqa bölgələrində yüz minlərlə türk vətənda-

şını, uşağını, gəncini, qadını, qocasını vəhşicəsinə qətlə yetirmişdi. Bu gün hələ də "yan" soyadını, Andranik adını daşıyan erməni necə olur ki, türk olur?... Biz 400 min nəfər Qərbi Azərbaycan qaçqını, 4 milyona yaxın Qərbi Azərbaycan əsilli insanı təmsil edən bir cəmiyyət olaraq insanlarımızı təhqir edən və bizim üçün milli mənsubiyyəti şübhəli olan Ömür Oral adlı bu insanın dərihal Azərbaycanlıdan çıxarılması-

ni, onun Azərbaycanla bütün əlaqələrinin kəsilməsini istəyirik. Azərbaycan Ermənistanla müharibə vəziyyətində olan bir ölkədə və müharibə gədən bir ölkədə Ömür Oral kimi insanların gəlib ermənipərəst təbliğat aparmasına qəti şəkildə yol vermək olmaz. Belə insanlar Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığına da ziyan vurur. Türkiyə Cümhuriyyətinin Azərbaycandakı səfirliyindən vətəndaşının bu hərəkətinə aydınlıq gətirməsini gözləyirik".

Yada salaq ki, bu bəyanatdan bir neçə gün əvvəl Ömür Oral və onun nümayəndəsi, tanınmış hüquqşünas Aslan İsmayılov mətbuat konfransı keçirərək pul ödənməyincə hüquqi müstəvidə mübarizəni davam etdirəcəklərini bəyan etmişdilər. Həmin mətbuat konfransından hazırlanan "Türkiyəli iş adamı Azərbaycanda pulunun ələ keçirildiyini bildirib" adlı reportajla <http://musavat.com/news/turkiyeli-is-adami-azerbaycan-pulunun-ale-kecirildiyini-bildirib> linkinə keçid etməkə tanış ola bilərsiniz.

Ə.Ələkbərovun yaydığı bəyanatda qeyd etdiyi fikirlərlə bağlı Ö.Oralın nümayəndəsi A.İsmayılovun münasibətini öyrəndik. A.İsmayılov bildirdi ki, məlum bəyanat yayıldıqdan sonra Ö.Oralla danışıb: "Mətbuat konfransında mən elə bir fikirlərin səsləndirildiyinə fikir verməmişəm. Ömür Oral dedi ki, həmin ifadəni bu cür işlədib: "Ermənistanı görməyən adama da erməni de, Ermənistanın doğulanını da erməni de, Ermənistanı görməyən adama da erməni de, Ermənistanı görməyən adama da erməni de". Bunlar bu fikirləri təhqir

formasında təqdim etməklə, özəlliklərinin kəsilməsini istəyirik. Azərbaycan Ermənistanla müharibə vəziyyətində olan bir ölkədə və müharibə gədən bir ölkədə Ömür Oral kimi insanların gəlib ermənipərəst təbliğat aparmasına qəti şəkildə yol vermək olmaz. Belə insanlar Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığına da ziyan vurur. Türkiyə Cümhuriyyətinin Azərbaycandakı səfirliyindən vətəndaşının bu hərəkətinə aydınlıq gətirməsini gözləyirik".

A.İsmayılov deyir ki, Mürvət Həsənlinin Ömür Oralın iştirakı olmadan onun şərikləri ilə İstanbulda daim yeyib-içiblər: "İstanbulda erməni dediyi şəxsə yeyib-içən Mürvət Həsənlisi olub. Erməni dediyi şəxsin 40 min dollara alıb ona bağışladığı saati çatan-çatana göstərərək "bunu mənə şərikim bağışlayıb" deyən də elə Mürvət Həsənlisi olub. Bunu onun ətrafında olan hər kəs bilir. Hər yerdə deyirdi ki, bu saati mənə türkiyəli ortaqlarım bağışlayıb. Həmin saati məhz bu gün erməni əsilli olmasını dediyi keçmiş şərikim bağışlayıb".

Tanınmış hüquqşünas bir daha vurğulayıb ki, M.Həsənlisi və onun arxasında dayananlar belə bir şərhləmə kampaniyası aparmaqla pulu ödəməkdən yayınmağa çalışsınlar: "Özlərinə əziyyət verib belə çirkin əməllərin altına qol qoymasınlar. Ona görə ki, istənilən halda pulu ödəməli olacaqlar. Bu məsələ Mürvətlik deyil, bunu çox yaxşı bilirəm. Məni cəmiyyətə dalaşqan, çirkin adam kimi təqdim etməklə nüfuzdan salmağa çalışsınlar. Facebook səhifəmdə yazdıqlarım hakimiyyətdə olan bəzi şəxsləri narahat edir və belə nadürrüst addımlar atırlar. Sözümlər onlardır - özünüzü yormayın, gedin, iş adamının pulunu ödəyin!"

Q E.MƏMMƏDƏLİYEV

Bakının mərkəzində yerləşən "Dostluq" kinoteatrının tezliklə söküləcəyi barədə məlumatlar yayılıb. Qeyd olunur ki, kinoteatrın binasında fəaliyyət göstərən qurumlara tezliklə ərazini boşaltmaları ilə bağlı xəbərdarlıq da edilib. Gununsesi.info saytının məlumatına görə, kinoteatrının daxilində xalq artisti Arif Babayevə məxsus kafeyə-çayxananın da təcili boşaldılması ilə bağlı xəbərdarlıq olunub.

"Bizə dedilər ki, "Drujba"ni təcili boşaldın".

Bu haqda isə xalq artisti A. Babayev gununsesi.info-nun əməkdaşı ilə söhbətində bildirib. Xanəndə yayılan məlumatların doğru olduğunu vurğulayıb: "Bu haqda bizə və "Dostluq" kinoteatrının binasında fəaliyyət göstərən digər təşkilatlara da xəbərdarlıq olunub. Lakin kinoteatrın hansı məqsədlə boşaldılması, nəyə görə söküləcəyi ilə bağlı əlavə heç nə bildirməyiblər".

Qeyd edək ki, "Dostluq" kinoteatrı hələ sovet dönməndən, 1960-cı ildən fəaliyyət göstərən və vaxtilə paytaxtın ən məşhur kinoteatrlarından biri hesab olunub. Nəsimi rayonu ərazisində yerləşən kinoteatrın əsas fəaliyyəti kino sənətinin təbliğinə, kino və videofilmlərin nümayişinin təşkilinə, kinofestivalların, kino günləri və yaradıcılıq gecələrinin, işgüzar görüşlərin, digər kütləvi və kommersiya tədbirlərinin keçirilməsinə yönəldilib. Lakin uzun müddətdir ki, kinoteatrın fəaliyyəti sənətimizə, insanları daha çox burda yerləşən çayxanaya cəlb edirdi. Binanın bir hissəsində artıq 7 ildir ki, Bakı Bələdiyyə Teatrı yerləşirdi. Kinoteatrın sökülməsi ilə bağlı yayılan bəzi iddialara görə, binanın yerində çoxmərtəbəli binalar tikiləcək, bəzi iddialara görə isə yenidən təmir olunaraq uzun illərdir ki, binasız qalan Bakı Bələdiyyə Teatrına verilecək.

Məsələ ilə bağlı Bakı Bələdiyyə Teatrının rəhbəri xalq artisti Amaliya Pənahova "Ye-

bayev kinoteatrın direktoru vəzifəsində çalışanda Arif Babayev hələ Ağdamda idi, təzə-təzə Bakıya gəlirdi. O binada da Amaliya xanımın teatri yerləşir. Kinoteatr uzun müddətdir ki, təmir olunmur. Ümumiyyətlə, Azərbaycanda heç kinoteatr qalıb ki? Bircə "Nizami" adına kinoteatr qalıb. Doğrudur, müəyyən kino zalları var, amma onlar axı kinoteatr deyil. Kinoteatrların hamısı yavaş-yavaş sıradan çıxmağa başlayır. Çünki

Xalq artistinin qardaşının obyektə sökülür

Aqil Abbas: "Akif Babayev kinoteatrın direktoru vəzifəsində çalışanda Arif Babayev hələ Ağdamda idi"
Amaliya Pənahova: "Binanın bizim teatra verilməsi haqda hələlik heç nə deyilməyib"

ni Müsavat'a açıqlama verib: "Siz özünüz də yaxşı bilirsiniz ki, Bakı Bələdiyyə Teatrının uzun illərdir ki, binası yoxdur. Bizə hələ ki belə bir məlumat verilməyib. Bizim teatr 15 il Şəhriyar adına Mədəniyyət Sarayının binasına fəaliyyət göstərirdi. Lakin müəyyən məsələlərə görə teatrımız oradan "Dostluq" kinoteatrının binasına köçürüldü və 7 ildir ki, bu binada yerləşmişik. Amma binanın bizim teatra verilməsi haqda hələlik heç nə deyilməyib, bu haqda məlumatımız yoxdur".

Qeyd etdiyimiz kimi, "Dostluq" kinoteatrının binasında eyni zamanda bir çox tanınmışların üz tutduğu çayxa-

na yerləşir. Çoxlarına məlumdur ki, bura daha çox tanınmış ağdamlılar yığılır, söhbətləşərdilər. Həmin tanınmışlardan biri də deputat, tanınmış yazıçı Aqil Abbasdır. Deputat kinoteatrın sökülməsi ilə bağlı yayılan məlumatlara bu cür mövqə bildirdi: "Kinoteatrın binasında yerləşən çayxanaya ən çox ağdamlılar və qarabağlılar yığılırdı. Mənim işçilərim də ora gedirdi. Adətən yayda yığılırdı, çayxanaya qışda elə də fəaliyyət göstərmirdi... Kinoteatrın sökülməsi ilə bağlı mətbuatdan oxudum, yazılmışdı ki, oranın rəhbəri xalq artisti Arif Babayevdir. Amma oranın direktoru onun qardaşı Akif Babayevdir. Akif Ba-

onlar düzgün təbliğ olunmur. Artıq Bakı bizim tanıdığımız Bakı deyil. "Gün keçdi" filmindən bir epizodu yadınıza salım, bir kor çəliklə gedib öz evini axtarırdı. Əlini divarlara sürte-sürte gedib evini tapırdı... Bakının müəyyən simvolları var ki, onları qoruyub saxlamaq lazımdır. Elə yerlər var ki, onlar qorunmalıdır. Vaxtilə "Drujba" adlanan "Dostluq" kinoteatrı da qədim binalardan biri idi. Ona əl gəzdirib yenidən kinoteatr və ya mədəniyyət ocağı kimi istifadə etmək mümkündür. İndi ora gedən insanlar başqa yer tapıb yığısacaqlar. Amma Bakı "Drujba"ni tapmayacaq".

□ **Xalidə GƏRAY**

BŞİH-in bayram çadırlarında partlayıcı maddələr satılır-təhlükə

Novruzla bağlı qurulan satış yarmarkasında qadağan olunmuş pirotexnik vasitələr peyda olub; **qurum rəsmisi:** "Dərhal tədbir görülməlidir..."

Novruz bayramı yaxınlaşdıqca Bakı yeni partapart səsli ağışına almaqdadır. Söhbət istifadəsi və satışı qadağan olan pirotexnik vasitələrdən gedir. Belə ki, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti (BŞİH) başçısının hələ 17 dekabr 2001-ci il tarixli sərəncamı ilə partlayıcı oyuncaqların, fişənglərin satışı və istifadəsi qadağan edilib. Belədirsə, şəhərdə partladılanlar nədir və kim tərəfindən gətirilir?

Öncə qeyd edək ki, bu vasitələrin qadağan olduğunu demək olar ki, şəhərdə bütün satıcılar bilir. Ən azından onlarla söhbətimiz zamanı biz bunu müşahidə etdik. Şəhərdə mağazalarda belə vasitələrin satışına rast gəlmədik. Lakin qərribə hal ondan ibarətdir ki, metronun "28 May" stansiyasının qarşısında Novruz bayramı məqsədilə qurulan alış-veriş yarmarkasında bu cür maddələrlə rastlaşdıq. Özü də çadırdə pirotexnik vasitələrin demək olar ki, hər növü açıq şəkildə satılırdı.

Satıcılarla söhbətimiz zamanı onlar bildirdilər ki, bu vasitələrin satışının qadağan olduğunu onlara kimsə söyləməyib. Pirotexnik vasitələri haradan aldıklarını gəlincə isə onlar bunu söyləməkdən imtina etdilər.

Paytaxtın digər satış nöqtələrində isə partlayıcı vasitələrə rast gəlmədik. Öyrəndik ki, bu kimi vasitələrin satışı sosial şəbəkələr üzərində yaradılan qruplar vasitəsilə də təşkil edilir. Səbəb də qoyulan qadağadan yayınmaqdır.

Onu da qeyd edək ki, Yeni il öncəsi pirotexnik vasitələrin ölkəyə gətirilməsi və satışı məsələsi ciddi nəzarət altına alınmışdı. Belə ki, ötən ilin noyabr ayında Tovuz Gömrük İdarəsinin "Sınıq Körpü" gömrük postunda Gürcüstandan gələn Azərbaycan vətəndaşının idarə etdiyi nəqliyyat vasitəsinə gömrük baxışı keçirilmişdi. Yoxlama zamanı avtomobildən gömrük nəzarətindən gizlədilmiş 3 adda, ümumilikdə 59 216 ədəd pirotexnik vasitələr aşkar edilərək götürülmüşdü.

Bu kimi qadağan olunmuş məhsulların satışına BŞİH Ticarət və Xidmət Departamenti, Daxili İşlər Nazirliyinin və Gömrük Komitəsinin əməkdaşları nəzarət edirlər. Lakin maraqlı məqam ondan ibarətdir ki, yuxarıda qeyd etdiyimiz bayram çadırlarını (yarmarkalar) da elə Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti təşkil edib.

Məsələ ilə bağlı münasibət öyrənmək üçün BŞİH Ticarət və Xidmət Departamentinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Əli-abbas Bağırovla əlaqə saxladıq. Ə. Bağırov "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, bu kimi maddələrin satışına icazə yoxdur: "Bu kimi vasitələr satışda olmur. Onların satışının qarşısının alınması üçün Daxili İşlər Nazirliyinin əməkdaşları çalışırlar. Biz isə onlara kömək edirik. Həmin vasitələr qeyri-qanuni küçə ticarəti vasitəsi ilə yayıla bilər. Biz bayram günlərində adamlarda qorxu, həyəcan yaradan belə vasitələrin satışına qarşı mübarizə aparırıq".

Pirotexnik vasitələrin Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti tərəfindən təşkil olunan yarmarkada satıldığını söyləyincə isə Ə. Bağırov bundan xəbərsiz olduqlarını söylədi: "Əgər elə şey varsa, dərhal müdiriyyəti xəbərdar edəcəyəm. Həmin vasitələr oradan yığılınlacaq. Elə indicə biz müvafiq tədbirləri görəcəyik. Biz onların satışının qarşısını alırıq. Necə ola bilər ki, kimsə gətirib, belə bir şey satır. Dərhal bu işlə məşğul olacağıq".

Əlavə edək ki, yarmarkada pirotexnik vasitələrin bir neçə növü satılır.

□ **Əli RAIS**
Fotolar müəllifindir

Ölmək dərmanı...

Ölkədə dərman preparatları ilə bağlı çoxalan neqativ halların səbəbi; **Adil Qeybullayev:** "Dünyanın heç yerində Azərbaycandakı kimi dərmanlarla bu cür davranmırıq"

Ölkədə dərmanlardan zəhərlənmə halları artıb. Yalnız mart ayı ərzində xeyli insan dərmandan zəhərlənib, hətta ölüm halı belə qeydə alınıb. Onların arasında uşaqlar da var. Belə ki, martın 10-da Xəzər rayonunun Mərdəkan qəsəbəsində yaşayan Elman Rəhimov dərmandan zəhərlənərək diaqnozu ilə xəstəxanaya gətirilib və orada dünyasını dəyişib. Bundan bir müddət öncə isə epilepsiya əleyhinə qəbul edilmiş iki oxşar preparatdan ("Karbamazepin", "Finlepsin") iki azyaşlı uşaq zəhərlənib.

Dərman preparatlarından zəhərlənmə halları dərmanların keyfiyyətini sual altında qoyur. 10 il əvvəl qədər bir yerimiz ağıryanda ağrıqəscisi qəbulu ağır-

mızı kəsməyə kifayət edirdisə, indi 2-3 dənəsini belə qəbul etdikdə təsir etmir. Buna da səbəb dərmanların keyfiyyətsizliyi göstərilir. Araşdırmalara görə, keyfiyyətsiz dərmanlardan istifadəyə görə hər il dünyada 1 milyondan çox adam həyatla vidalaşmalı olur. Hər 4 gündə Avropada gömrük işçiləri tərəfindən 1 mil-

yondan artıq saxta preparat müsadirə olunur.

Bu gün ölkəmizdəki apteklərin əksəriyyətində dünyanın bir çox ölkələrindən gətirilən dərmanlar satılır. Bu dərmanların qiyməti isə od tutub yanır. Çox zaman həkim yazan reseptdəki dərmanları qiymətinə görə almaqda çətinlik çəkənlər daha ucuz qiymətə onun əvəzində almalı olurlar. Əczaçılar bir çox xəstələrə əlavə bilmedikləri dərmanın əvəzinə müxtəlif əvəzəddicilər təklif edirlər ki, bunların da əslində heç bir faydası olmur və hətta onların qəbulu zəhərlənmələrə gətirir.

Ölkə əhalisinin əksər hissəsinin imkansız olduğunu nəzərə alaraq bundan istifadə etmək istəyən işbazlar daha çox Şərqi ölkələrindən ucuz dərmanlar idxal etməyə üstünlük verirlər. Avropa ölkələri istehsalı olan dərmanlardan bir neçə dəfə ucuz olan həmin dərmanlar isə çox vaxt heç bir müsbət təsir göstərmir.

Tibb elmləri doktoru, professor Adil Qeybullayev burada söhbətin yalnız zəhərlənmədən deyil, həm də həmin dərmanların yaratdığı çoxsaylı başqa fəsadlardan getdiyini dedi: "Dərmanlardan zəhərlənmə halları ilk növbədə xəstələrin dərmanlardan özbaşına, reseptsiz, hansısa qeyri-tibb mütəxəssisinin məsləhəti ilə və sairə istifadəsi ilə daha çox bağlıdır. Dünyanın heç yerində Azərbaycandakı kimi apteklərdən sərbəst dərman alma imkanı yoxdur. Yeni dərmanlarla bu cür rəftar etmək olmaz. Bəzən bu, son nəticədə problemlər yaradır. Məsələn, birmənalı şəkildə kəskin respirator infeksiyalarda uşaqlara xüsusən də "Aspirin" vermək qadağandır. Bu, dünyanın hər yerində artıq protokola çevrilib. Amma bir də görürsən ki, bizdə kimsə bunu alır və daha sonra

problem yaranır. Hər 100-200 xəstədən birində qaraciyərdə, digər orqanlarda ciddi problemlər yaşanır. Çünki söhbət yalnız zəhərlənmədən deyil, həm də həmin dərmanların yaratdığı çoxsaylı fəsadlardan gedir. Digər faktor isə dərman maddələrinin özlərinin keyfiyyət parametrlərinin aşağı olması, tərkibində dərman əlavələri deyilən dərmanlara rəng, struktur, dad verən maddələrin keyfiyyət parametrlərinin aşağı salınmasıdır. Burada çoxlu faktorlar var. Amma birinci növbədə dərman qəbulu həkim təyinatı ilə olmalı, aptekdən həkim resepti ilə buraxılmalıdır. Nə qədər ki, bu prinsiplərə əməl olunmur, dərman bazarında və dərmanların qəbulu zamanı baş verən bu fəsadlara nəzarət etmək də mümkün olmayacaq".

□ **Günəl MANAFLI**

Avropa Məhkəməsi girovlarımızla bağlı müraciətə niyə baxmaq istəmir?

Fərəc Quliyev: "Toparlanıb özümüz öz gücümüze problemi həll etməliyik, başqa yol yoxdur"

Əsabeli Mustafayev: "Məhkəmə tərəfindən müraciətin nə üçün qəbul edilmədiyini açıqlanmır"

"Artıq iki ilə yaxındır ki, atamın ermənilər tərəfindən hüquqlarının pozulması ilə bağlı Avropa Məhkəməsinə müraciət etsək də, müraciətimizə baxılmayıb". Bu sözləri erməni işğalçıları tərəfindən Kəlbəcərdə girov götürülən Dilqəm Əsgərovun oğlu Kürdoğlu Əsgərov azvision.az saytına açıqlamasında bildirib. Qeyd edək ki, öz torpaqlarında erməni quldurları tərəfindən qanunsuz olaraq girov götürülən Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyevin işi ilə bağlı 2014-cü ildə Avropa Məhkəməsinə müraciət edilib.

Müraciətdə Avropa Konvensiyasının əlavə protokolunun 11 maddəsinin pozulduğu iddia edilib, tutarlı sübutlar əks olunub. Lakin Avropa Məhkəməsi qeyri-objektivlik göstərərək müraciətə presedent qaydada baxmaqdan imtina edib. Hətta həkuməti də müraciət ünvanlayıb. Lakin bu günə qədər müraciət cavabsız qalıb. Maraqlıdır ki, siyasilərlə

bağlı məsələlərdə Avropa Məhkəməsi kifayət qədər fəallıq göstərir. Bunu zaman-zaman siyasi fəallarla bağlı çıxarılan qərarlardan müşahidə etmək olur. Bəs niyə Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsi öz torpaqlarında girov götürülən Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyevlə

hissəsinə görə, qeyri-hərbi və hərbi sanksiyaları tətbiq etməklə qətnamələri həyata keçirmək mümkündür. Belə qətnamələr qəbul olunanda bir neçə saatin içərişində reallaşdırılır. Məsələn, Livianın timsalında biz bunu gördük. Və yaxud girov götürülən adamların xilas olunması ilə bağlı dərhal beynəlxalq təşkilatların çağırışı olur və böyük güclər öz imkanlarını səfərbər edirlər və real hadisələrə müdaxilə edirlər. Hətta tədbir gördülər, nəinki çağırışlar edirlər. Amma Azərbaycanda birisi öz torpağında doğmalarının qəbrini ziyanət edəndə oğurlanır, girov götürülür və buna qarşı heç bir münasibət bildirilmir. Çünki bizim insanlara qarşı anormal, dözülməz münasibət var. Biz indi üzde oları deyirik, yeni iki nəfərin gi-

sində monitoring keçirilməsi üçün görmə qurğuları qoyaq və kimin atəşi pozması məsələsini müşahidə edək". Amma demirlər ki, ermənilər əvvəlki sərhədlərə çəkilsin, Azərbaycanla Ermənistan arasında qurğular qoyulsun. Yeni məzh cəbhə xəttində qurğu qoymaq istəyirlər. Bu, Azərbaycana olan ədalətsiz bir münasibətdir. Göründüyü qədər, bizim türk və müsəlman olmağımız bu basqılara səbəb olub. Bu, bizim taleyimizdir. Ədalətsizlik qarşı yeganə yolumuz toparlanıb özümüz öz gücümüze problemi həll etməliyik, başqa yol yoxdur".

Tanınmış vəkil Əsabeli Mustafayev azərbaycanlı girovlarla bağlı Avropa Məhkəməsinə göndərilən müraciətin baxılmamasına bu cür aydınlıq gətirdi:

Siyasilərlə bağlı məsələyə gəldikdə isə onu demək istəyirəm ki, Avropa Şurasının qaydaları var, hansı işlərə nə vaxt baxılır deyər ardıcılıq var. Birinci sırada fundamental hüquqların pozulması durur. Tutaq ki, sərbəst toplaşma, vicdan azadlığıdır və sairə. Buna görə də müəyyən miqdarda bu məsələlərə

ÖZƏL TİBBİ SAHƏDƏ 20 İLLİK TƏCRÜBƏ! Xəstəlikdən əzab çəkən insanlara Əsasən Kişilərə! Diqqət!!! Axırcı Şans!!!

Azərbaycanda və yaxud xaricdə diaqnozun təsdiqi və tam müalicəsi mümkün olmayıbsa, **doktor VAİZ SƏMƏDOV** şəxsi tibbi metodikası ilə Sizin uğurlu və daha qarantili olaraq aşağıdakı xəstəliklərinizi müayinə və müalicə edə bilər.

- * Diaqnozu bilinməyən ağır hallar;
- * Xərçəngə şübhəli olan prostat düyünlü adenoması. Prostatitlər;
- * Cinsi zəiflikdən impotensiyadək, marağın və aktların azalması;
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Sidikdə və spermada qan;
- * Spermanın azalması, itməsi;
- * Kişi cinsi orqanının birdən əyilməsi, balacılması;
- * Oğlan uşaqlarında cinsi orqanların (penisin və xayaların) yaşa görə balaca olması;
- * Ailədə olan hormonal və infeksiya səbəbli sonsuzluq;
- * Tala-tala və hərtərəfli saçların tökülməsi;
- * Gecə-gündüz uşağ və böyüklərdə sidik aktların pozulmaları;
- * Baş-boyunda, onurğa-qılçaqlarda, qollar-ayaqlarda, qasıq-xayalarda ağrılar;
- * Psixo-nevroloji gərginlik, yuxusuzluq, qorxu, yaddaşın azalması və digər qəribə olan şikayətlər.
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar.

D-r V.Səmədovun əsas tibbi prinsipi - keyfiyyətli və təkrarsız müalicə aparmaq üçün xəstəliyin əsl və bütün səbəblərini aşkar etmək zəruridir.

Qəbula yazılmaq və ünvanı öyrənmək üçün saat 11-dən 23-ə dək, (050) 213-88-05 nömrəsinə,

d-r Vaiz Səmədova zəng etmək olar.

Qəbul növbə ilə hər gün saat 12-dən sonra başlayır.

yevlə bağlı müraciətə baxmaq istəmir?

Millət vəkili, Milli Dirçəliş Hərəkatının (MDH) lideri Fərəc Quliyev məsələyə bu cür mövqə bildirdi:

"Şahidi oluruq ki, başqa ölkələrdə bu cür hadisələr olanda Avropa Məhkəməsi reaksiya verir. Azərbaycanın ərazilərinin işğalı ilə bağlı 4 qətnamə qəbul edilib. BMT nizamnaməsinin 7-ci maddəsinə və 45-48-ci

rov götürülməsini bildirik. Amma 90-cı illərdən bəri bizim yüzlərlə insanımız girov götürülüb. Hətta xarici jurnalistlər girovlarımızın mədənlərdə qul kimi işlədiyini, xüsusi kamplarda əsir saxlandığını, onların orqanlarının satıldığını deyirlər, amma bir dəfə də müşahidəçilər ora getməyib. Lakin məsələ qaldırılır ki, "biz indiki cəbhə bölgəsində, Azərbaycanın tən orta-

"Bildiyim qədər həmin müraciət məhkəmə tərəfindən baxılmayan müraciət hesab olunur, ona görə də baxılmaz və baxılmayacaq da, əgər ki, qəbul edilməyən sayılıbsa. Yəni bu məsələnin qısa cavabı bundan ibarətdir. Əgər qəbul edilən olursa, məlumat verilir, qeyd olunur ki, hazırda baxılmaq ərafındadır. Müraciətin niyə qəbul edilməyənlər sırasına olmasının səbəbini isə

tez baxılır. Ona görə tez baxılır ki, bu, artıq Azərbaycanda sistem pozuntusudur, çoxlu sayda şikayətlərdir. Belə olan halda hansı ölkənin olmasından asılı olmayaraq Avropa Məhkəməsi bunu sistem pozuntusu kimi qəbul edir və tezləşdirilmiş üsulla baxır. Əgər eyni pozuntular çoxlu sayda və tez-tez baş verirsə, onda qərarlarla bağlı pilot sistemə keçirilir".

✒ Xalidə GƏRAY

"Sizə gözəl sürprizim var. Xəbəriniz varmı ki, facebook (instaqram) şirkətlərində azərbaycanlı ər-arvad işləyir? İstəsəz, sizə onların nömrəsini verərəm və San Fransisko səfəriniz zamanı onlarla da görüşərsiz..."

Amerika səfərimə can yandıran, müsahib axtarırlarımda yoluma yaşıl işıq yandıran telejurnalist, Vaşinqtonda yaşayan Aynur Talibova idi bu anonsun müəllifi. Hələ Bakıda olanda, yəni Amerikaya yola düşmədən bu anonsu verdi, həmin ailənin xanımı ilə əlaqələrimi yaratdı... Amma və lakin... Hamını bir araya yığan bu məşhur sosial şəbəkənin içinə girmək Ağ Evə girməkdən daha çətin imiş. 10 gün öncədən rəsmi məktub yazdıq - "sizə qonaq gələ bilirikmi?" janrında. Əsaslandırılmış, rəhbərlik tərəfindən imzalanmış, möhürlü bir sənədi onların rəsmi ünvanlarına yolladıq. Tamam, hər şey bitdi, deyərək... Çıkaqo səfərimin ilk günündə elə facebook rəsmisindən "qara kağız" gəldi. Xüsusi izahat da verilmədi. Sadəcə, üzgün işlər, bizə yardım edə bilmirlərmiş, binaya girməyə icazə vermirlərmiş... Olsun, Mark müəllim yüz milyonların sevinc-kədərlərini, iç üzlerini, fəaliyyətlərini, cikinikini bir internet ünvanına toplasa da, öz məkanını olduqca mərhəm saxlayır. Hər istəyən ayaq basa bilməzmiş.

Hətta o qədər ki, facebook (instaqram)da çalışan azərbaycanlı həmvətənimizlə şirkətin həyatında görüşmək istəyəndə belə mühafizəçinin sorğu-sualı ilə qarşılaşdıq. Həmyerlimiz Aytəkin Əliyeva bizimlə facebook loqosunun qabağında müsahibə vermək üçün anlaşılmışdı. Onun gəlişinə qədər maşında yarım saata qədər gözlədik. Bu arada mühafizəçi üç dəfə (!) gəldi, gözlədiyimiz adamın kimliyini, niyə gecikdiyini soruşdu. Şirkətin işçisi, bizim potensial müsahibimiz Aytəkin xanım facebookun, öz qanuni iş yerinin loqosunun qabağında dayanıb, müsahibə vermək istəyəndə isə... məlum oldu ki, bu da yasaqmış.

"Amerikalılara demokratiya dərsi verilməz..." deyib xınlıqdakı kafələrdən birinə üz tutduq biz də. Aytəkin xanım bizə Azərbaycandan bu məşhur məkana uzanan hekayəsinin detallarını danışmağa başladı.

- Aytəkin xanım, ilk sual bəlidir. Hamının beynində bir məsələ cavablanmamış qalıb: haradan haraya? Necə oldu ki, yolunuz bu nəhəng şirkətə düşdü?

- Mən özüm əslən Lənkərandanam. Lənkəran Dövlət Universitetini bitirdikdən sonra orda müəllimə işləmişəm. Orda çalışdığım ilk günü xatırlayıram. Sentyabrda ilk dərs günündə bütün məktəb şagirdlərinin və direktorunun qarşısında çıxışım olub. Gələcək planlar, uşaqların inkişafı haqda idi bu çıxış. Orda 5-6 il yaşamaşam və müəllimə işləmişəm. Buna baxmayaraq, hər zaman

düşünürdüm ki, müəllimlik sənətini nə qədər sevsəm də, müəllim ailəsində doğulsam da, mənim xəyallarım daha böyükdür. Daha böyük işlər görmək istəyirəm. Cəmiyyətə daha böyük aspektdən fayda vermək istəyirəm. Müəllim işlədiyim vaxt "British Council" və "Amerikan Council"-in tədbirlərində çox iştirak edirdim. Amerikaya ilk dəfə müəllim kimi sə-

2000-ci ildə olub. Mən burda master proqramı ilə, media üzrə oxudum.

- Bəs müəllimlikdən mediaya keçid necə oldu?

- Lənkəranda müəllim kimi çalışanda düşünürdüm ki, müəllimlik çərçivəsindən kənara çıxmaq lazımdır. O baxımdan, beynəlxalq layihələrə müraciət edirdim. İREX proqramında işə götürüldüm. Sonra orda çoxlu

şüandım ki, Amerika sosial medianın özəyi olduğuna görə bu sahədə təhsil alım. 2010-cu ildə EDMUND MUSKIE Mubadilə Proqramı ilə New Media/Yeni Media ixtisası üzrə təhsil almışam.

- Sosial mediaya olan marağınız və ardınca dünyanın bir nömrəli sosial şəbəkəsinə dönüşən yolunuz... Ondan danışmaq mümkündürsə.

- Burda universitetdə oxu-

ciət ediblər. Həmin ayın həyəcanını sizə izah edə bilmərəm (gülür). Çox həyəcanlı oldu hər şey. İntervü prosesi, təklif, iş görüşməsi... İndi də danışdıqca həyəcanlanıram. Orda mənə kontraktor işi təklif etdilər və mən hazırda orda kontraktor vəzifəsindəyəm.

- Necədi burdakı işiniz? Nəylə məşğul olursuz? Gününüz necə keçir?

- Hazırda mənim iş mühitim

// Bu işin bir sirri var... //

Facebookun azərbaycanlı işçisi Aytəkin Əliyeva ABŞ-da olan əməkdaşımıza öz hekayəsini anlattı

Lənkəranlı müəllimənin facebooka qədər uzanan uğur hekayəsi: "Həyat yoldaşım da bu şirkətdə çalışır, amma gün boyu burda bir-birimizin üzünü görmürük"

yanda mən tezisimi sosial media üzrə yazmışdım. Araşdırdıqca facebooka olan marağım daha da böyüyürdü. Universiteti bitirdiyim il iş üçün facebooka müraciət etdim. Amma mən indi anlayıram ki, o vaxt mənim sosial media üzrə təcrübəm yetərli olmadığına görə müraciətim qəbul olunmadı. İndi təhlil edirəm ki, eger 5 il öncəki rezüməmlə indikini müqayisə etsəm, fərq çox böyükdür. Qəbul olunmağımı da müsbət qarşılayıram. Nə yaxşı ki, həmin vaxt qəbul olunmayıb. İndi daha təcrübəliyem və mənzərəni daha rahat görürəm. Bəli, alınmadı və mən öz təcrübəmi 3 ay boyunca media şirkətində davam etdirdim. Ondan sonra ailə ilə bağlı müvəqqəti olaraq müəyyən işlərdən uzaqlaşdım. Sonra ailə biznesimizi qurmağı düşündük. Mənim marketinqə marağım böyük olduğu üçün həyat yoldaşımın şirkətinin reklam olunması və marketinqini özüm evdən yerinə yetirirdim. Amma sonradan düşündüm ki, evdən çalışmaq heç bir karyera inkişafına kömək etmir. Mən artıq digər şirkətlər üçün çalışmalıyam ki, öz üzərində işləyim və irəliləyim.

- Bildiyim qədər həyat yoldaşınız da facebookda çalışır. Bir təsadüf, ya...?

- Mən instaqramın bir layihəsində çalışıram. Həyat yoldaşım isə kontraktor olaraq facebookun bir layihəsində çalışır. İlk başda mən instaqramda çalışdım. Məndən sonra isə yoldaşım facebookda işə başladı. O da facebookda iş fürsəti olduğu üçün bunu dəyərləndirdi. Facebook ümumi şəbəkə olsa da, instaqram onun daxilində bir layihə kimi fəaliyyət göstərsə də, eyni şirkət daxilində çalışsaq da, işdə bir-birimizi görmürük. İş cədvəlimiz bir-birinə uyğun deyil (gülür). Onun işlədiyi saatlar mən işləmirəm. Mənim işlədiyim saatlar isə o çalışmır. Orada iş etikası o qədər yüksəkdir ki, biz bir-birimizin işinə müdaxilə etmirik, sorğu-suala girmirik. Çünki onun işinin ayrı layihə strukturu var, mənim işimin ayrı layihə strukturu. Biznes etikası orda yüksək səviyyədə gözlənilir.

- İnsana inandırıcı gəlmir ki, Azərbaycandan, onun bir rayonundan, Lənkərandan bir nəfər müəllimə əzm edir və böyük bir şirkətdə işləməyi bacarır. Bunun üçün əsas olan şansdır mı? Yoxsa başqa detallar və ip ucları var?

- Gözəl sualdır. İlk gələndə bu sual barədə çox düşünmüşdüm. Hətta yeni ana olduğum vaxtlarda kənardan iş qadınlarını görəndə bu, mənə əlçatmaz kimi görünürdü. Necə etmək olar ki, yüksək səviyyəli bir şirkətdə işləyəsən, ya da müstəqil şəkildə iş qurasan? Kənardan müşahidə aparmağa başladım bir neçə

insanı. Onların həyat tərzi, işini araşdırdım. Anladım ki, Amerikada öz üzərində çalışdıqca, yaxşı şəbəkə qurduqca bu, sənin xəyallarını reallaşdırmağa 70 faiz kömək edir. Digər 30 faiz nədir? Təslim olmağın, daim öz xəyallarının arxasına getməsin. Amerikayı digər ölkələrdən fərqləndirən ən üstün cəhət odur ki, bura imkanlar ya-

radan ölkədir. Əgər insanlar hər hansı məqsədi qarşısına qoyursa, daim öz üzərində çalışsın, buna nail olur. Bu, bəzən 5 il vaxt aparır, bəzən daha çox. Amma bu müddət ərzində təslim olmamaq lazımdır. Ən önəmlisi odur ki, sən sferanda çalışan insanlarla biliyini genişləndirə bilərsən. Onlar sənə məqsədə çatmaq üçün daha praktik və qısa yolu göstərə bilər, təcrübələrini paylaşarlar. Firsətdən istifadə edib deyim ki, biz özümüz burda olanda ailə biznesi yaratdıq. Həmin vaxt mən burda miqrant olaraq biznes qurmağın necə çətin olduğunu gördüm. Xüsusən də miqrant qadınlar üçün çətinlikləri hiss etdim. Hazırda mən bununla bağlı miqrant qadınlara yardım etmək məqsədilə bir şəbəkə qurmağa çalışırıq. Bu şəbəkə vasitəsilə miqrant qadınları Amerikada özünü necə inkişaf etdirəcəyi, qısa yollardan keçərək, uğura imza atmasının mümkün olduğunu təbliğ olunacaq.

- Yaxın gələcək üçün planlarınız necədir? Hazırkı iş yerində qalıb davam etmək, yaxud daha yüksək pillələrlə irəliləməyə doğru?

- Mən hazırda işimi həddən artıq sevirəm. Burada "happy friday" (xoşbəxt cümə) anlayışı var, iş həftəsi bitəndə insanlar sevinirlər. Amma mənə "happy Monday" (xoşbəxt bazar ertəsi) üstündür. Çünki bilirəm ki, bazar ertəsi gələndə mən işə gedib xoşbəxt olacam. Çox sevinirəm ki, bazar ertəsi oldu. Instaqram layihələrində işimi davam etdirməyi düşünürəm. Bununla paralel, miqrant qadınların biznesi ilə bağlı layihəyə fokus olmuşam. İstəyirəm ki, şəbəkəm genişlənsin və digər qadınlara faydalı olan məlumatlarını paylaşa bilim.

□ **Sevinc TELMANQIZI**
San Fransisko, Amerika

MUSAVAT

Son səhifə

N 59 (6673) 17 mart 2017

Roman oxuya bilirsinizsə... çox anlayışsız

Amerika mətbuatı professor Matthijs Balın roman müəllifi ilə bağlı fikirlərinə geniş yer verib. Həmin fikirlərə görə, insanın oxuduğu romanların sayı artıqca çevrəsindəki insanları daha yaxşı anlamasına səbəb olur. Professor tələbələrini də iştirakı ilə iki təcrübə aparıb. İlk təcrübə zamanı M.Ball 36 tələbəsinə Yaponiyadakı nüvə fəlakətləri və Liviyadakı aksiyalarla bağlı qəzet xəbərlərini oxumağı tapşırıb. İkinci təcrübədə isə 50 tələbə Coze Saramaqonun "Korluq" adlı romanını oxuyub. Professor öncə müəyyənləşdirib ki, tələbələr həqiqi qaynaqlar yerinə xəyal məhsulu olan romanlara daha çox maraqla göstərir. Bundan başqa, onlar xəyal məhsulu olan xarakterlərlə özləri arasında bir bağ quraraq həqiqi hadisələrdən uzaqlaşmağı tərcih edirlər: "Roman oxuyarkən özümüzü itirdiyimiz an tamamilə başqa bir dünyaya keçirik. Romandakı qəhrəmanların hiss etdiklərini asanlıqla hiss edə bilir və sanki onun düşüncələri bizim düşüncələrimiz kimi davrana bilir. Bunun sayəsində həqiqi həyatda qarşımıza çıxan insanların fərqli fikirlərini və problemlərini daha yaxşı qəbul edə bilirik".

Kenquru səhər yeməyi üçün kafeyə girdi

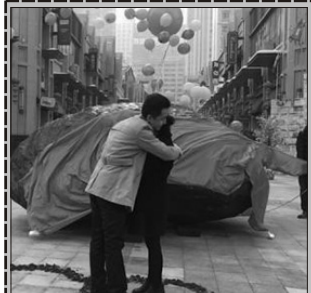
Australiyanın Melburne şəhərində yerləşən bir kafeyə səhər saatlarında kenquru daxil olub. Hələ müştərilərin ayaq açmadığı bir saatda kafeyə girən heyvan ədəb-ərkanla masalardan birində oturub. Səhər yeməyi masası ətrafında oturan kafe işçiləri isə dərhal heyvanları müdafiə təşkilatına zəng ediblər. "Helping Hands Animal Rescue" təşkilatı hadisə yerinə gələrək, heyvanın restorandan çıxmasına yardım ediblər. Kenqurunun tutulması, maşına aparılması isə heç də asan başa gəlməyib. Baş verənlərin videoyazısı kafenin facebook səhifəsində yer alıb və onu 16 min nəfərdən çox adam izləyib. Kafe rəhbərliyi videonu bu adla paylaşdı: "Kenquru bizimlə səhər yeməyi yemək istədi"...

Amma kenquru yaxalanan zaman yüngül xəsarət alıb. "Helping Hands Animal Rescue" könüllüləri onun kafedən çıxmasına və maşına minməsinə kömək ediblər, daha sonra isə azadlığa buraxıblar.

Çaya insan hüquqları verildi

Yeni Zelandiyadakı Uonqanui çayı ölkədə həcminə görə üçüncü çaydır və dünyada insanlara verilən hüquqları qazanan ilk çaydır. Bu barədə lenta.ru saytı "The Guardian" a istinadən xəbər verir. Ölkə parlamenti ilə bu barədə danışıqlar aparən Cerrard Albert bildirib ki, onlar bu çayı öz əcdadları hesab etdikləri üçün onun hüquqlarının əldə edilməsi üçün əllərindən gələni ediblər. Bu haqda qanun 15 martda qüvvəyə minib. Çayın yeni statusuna əsasən, ona dəyən hər hansı zərər cinayət məsuliyyəti sayılır. Bundan başqa, çaya iki mühafizəçi də təyin edilib. Xəbərdə həmçinin qeyd olunur ki, bununla bağlı iş Yeni Zelandiyanın tarixindəki ən uzun məhkəmə prosesi olub. Qəzet yazır ki, yüzlərlə yerli sakin qərardan xəbər tutan kimi ağlayıblar. Çünki çayı canlı varlıq kimi təsdiqləndirmək görünməmiş hadisə sayılırdı. Çayın renovasiya prosesi üçün hökumət büdcəsən 80 milyon dollar vəsait ayırıb. Çayın hüquqi bazasının yaradılması üçün isə 1 milyon dollar lazımdır.

Nişanlısına ev yerinə daş hədiyyə etdi

Urumçi şəhər sakinini öz nişanlısına ev almaq yerinə çəkisi 33 ton olan daş hədiyyə edib. Həmin daşın hazırlanması, daşınması isə 160 min dollara başa gəlib. Bu barədə lenta.ru saytı Shanghaiist internet portalına istinadən xəbər yayıb. Lyu Fey adlı kişi öz sevgilisi Van Fanfana evlilik təklifi edib. Ona vəd etdiyi evi almaq yerinə isə meteorit adı ilə satın aldığı daşı verib. O, daşın üzərinə çiçək ləçəklərindən hazırlanmış ürək şəkli düzüb. Eyni zamanda hədiyyəni qırmızı parçaya büküb. Düzdür, gənc qız evlənmə təklifinə müsbət cavab verib. Amma bu hədiyyədən təsirlənmədiyini də nümayiş etdirib. Lyu nişanlısından meteoriti görmək istəyib-istəmədiyini soruşanda qız səmimi şəkildə deyib ki, əslində orə getməyi çox da istəmir, amma meteoriti görmək istəyər.

QOÇ - Ulduzların düzümü riskdən uzaq olmağı tövsiyə edir. Əks təqdirdə, cəhdləriniz boşa çıxacaq. Nahar ərəfəsində isə perspektivli danışıqlarda iştirakınız gözlənilir. Pul barədə qənaətcil olun.

BUĞA - Bir qədər mistik anlamı təqvim olduğunu nəzərə alın. Tanrıya zidd olan addımlardan yayının, yalnız savab işlər görün. Çalışın ki, dilinizdən yalnız xoş sözlər çıxsın, hamı sizi sevsin.

ƏKİZLƏR - Ailə üzvlərinizlə bağlı yaranmış problemləri özünüzdə dərd etməyin. Hər şeyi taleyin axarına buraxın. İndi sizə onlara qarşı mülayim mövqə nümayiş etdirmək lazımdır. Səhhətinizə fikir verin.

XƏRÇƏNG - Ailə-sevgi münasibətlərini qaydasına salmaq üçün gözəl fürsətdir. Öz eşqinizi izhar etmək istəyirsinizsə, bir an da vaxt itirməyin. Pul məsələlərində isə ehtiyatlı olun.

ŞİR - Yaxşı olar ki, əsas vaxtınızı fəaliyyət sahəsində xərcləyin. Münasibət qurmaq, hansısa global problemi həll etmək, uzaq səfərə çıxmaq üçün uğurlu ərəfə deyil. Yalan vədlər verməyin.

QIZ - İş yoldaşlarınızla, qonşu və qohumlarınızla mülayim davranın. Hətta təqsirkar qarşı tərəf olsa da, təmkin göstərərək neytrallığınızı qorumağa çalışın. Müştərek fəaliyyətdən uzaq olun.

TƏRƏZİ - Bu gün ilk növbədə sağlq durumunuza diqqət yetirməlisiniz. Astroloji göstəricilər daxili orqanlarınızda problemlərin baş qaldıracağını göstərir. Qalan işləriniz normal olacaq.

ƏQRƏB - Təxminən saat 13-ə qədər mübahisə və qalmaqallar gözlənilməyindən özünü qoruyun. Sonrakı müddətdə isə vəziyyət qismən sabitləşəcək. İşlə bağlı məsuliyyətinizi dərk edin.

OXATAN - Fəaliyyətlə bağlı yeni gedişlər etmək üçün imkan qazanacaqsınız. Bu yönümdə müttəfiqlərinizin köməyindən maksimum yararlanmağa çalışın. Bu gün yaşlı xəstə və ya qohurlarınıza mütəlq baş çəkin ki, savablarınız artsın.

OĞLAQ - Hər mənada uğurlu gündür. Göy qübbəsi müdafiəinizdə durduğu üçün oyaqatınız xoş olacaq. Günün ikinci yarısında şəxsi büdcənizi artırmaq üçün kifayət qədər şans qazanacaqsınız.

SÜTÖKƏN - Göy qübbəsi daha çox şəxsi büdcənizdə artım olacağını vurğulayır. Odur ki, bütün enerjinizi məhz deyilən istiqamətə yönəltməyə çalışın. Axsama yaxın aldanma ehtimalınız da var. Tədbirli olun.

BALIQLAR - O qədər də uğurlu gün deyil. Nəzərdə tutduğunuz ciddi planları təxirə salın. Qarşılıqlı münasibətlər zəminində ehtiyatlı olun. Sizə aidiyyəti olmayan məsələlərə müdaxilə etməyin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

İsveçrəli maşın nömrəsinə 158 min dollar ödədi

İsveçrə sakini auksiondakı maşın nömrəsi üçün 158 min dollar ödəyib. Ölkənin Vale kantonunda keçirilən auksion barədə lenta.ru saytı yazıb. Xəbərdə qeyd olunub ki, bu, İsveçrədə bu günə qədər maşın nömrəsinin ən baha satıldığı haldır. Nömrə hərəracı 15 fevralda qoyulub, tam bir ay sonra qalib ortaya çıxıb. Nömrənin işarəsi VS1 hərflərindən ibarətdir. Bu isə Vale bölgəsini adından götürülüb. Nömrənin unikallığı isə onun üzərindəki 1 rəqəmindədir. Bu nömrə uğrunda 17 nəfər mübarizə aparıb. Alıcının adı isə hələ açıqlanmayıb. Anonim qalib özündən əvvəlki rekordu təzələyib. Çünki daha öncə Sank Qallen kantonunda 133 min dollara SG1 nömrəsinə alan başqa bir isveçrəli də olub.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-cü məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SƏBİROĞLU

Lisənziya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.